

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: DR. VARNAY ELEMÉR

A háboru és járvány

Eulrag tanár, a bécsi egészségügyi intézet igazgatója, érdekes közleményben állapítja meg, hogy a német hadsereg a lengyel hadjárat során csak igen kis számban vesztett oly katonát, aki a háttérben szerzett járványos betegségben halt meg. Ez a kedvező veszteségstatisztika elsősorban annak köszönhető, hogy a katonák állandó orvosi vizsgálat alatt álltak, így minden jelentkező járványos betegséget a legtöbb esetben már csirájában sikerült elfojtani. Ehhez még hozzájárult az is, hogy a német hadsereg ma már elsőrendű gáz-fertőtlenítő berendezésekkel rendelkezik, ugyancsak nagy hatóerejű vegyékészítményekkel, amelyek teljes sikerrel alkalmazhatók tömeges megbetegedések esetén. Ezek az óvintézkedések azonban a front mögötti lakosság számára is igen fontosak, mert ha a frontokat nem emésztik a ragályos miazmák, úgy a front mögötti polgári lakosság is mentes lesz ezektől a veszedelmes fertőzésektől.

Bizony egészen más volt a helyzet a legutóbbi világháborúban, mikor a legborzalmasabb járványos betegségek, a kolera, kiütéses tifusz, himlő és pestis rengeteg emberáldozatot követeltek és aláásták egész hadseregek támadó erejét. Már 1914 októberében kolera tört ki a keleti fronton. Hogy e félelmetes betegség továbbterjedését meggátolják, azonnal beoltották a katonákat és hadifoglyokat. Iskolákat, gyárakat, egyéb üres épületeket alakították át járványkórházakká, mégis a betegek ezrei pusztultak el. Később aztán megkezdte borzalmas aratását a távolabbi harctereken a himlő és pestis. A legborzasztóbban tizedelt azonban a kiütéses tifusz, amely ellen már azért is úgyszólván lehetetlen volt védekezni, mert a tetvek terjesztették. Már pedig különösen az állóharcban kipusztíthatatlan vendégei voltak a szerencsétlen katonáknak ezek az undorító élősködők. Csak akkor sikerült ezt a veszedelmet végre elhárítani, mikor már gőzerővel működtek a féregtelenítő állomások és számos orvos, ápoló is martaléka lett önfeláldozó gondozó munkájának.

Háborúk sorsát képes eldönteni a járvány, egész országokat tönkre tenni, minden segítség reményétől megfosztani, amint azt annak idején Szerbia esete is tanúsította. A háború második évében a Szerbia ellen indított nagy offenzíva idején egyszerre felütötte fejét a kiütéses tifusz. A nélkülözés, az elcsigázottság következményeképpen csakhamar általánossá lett e borzasztó járvány. Most következett be aztán az a fordulat, amely végleg megpecsételte a vergődő állam sorsát. Harcol orvos derít világosságot a háborús történelem eme homályban maradt fejezetére, ugyanaz a Harpol, akinek egy tudományos cikkét legutóbb ismertettük. A kiváló tudós akkoriban az angol hadsereg egészségügyi kötelekébe tartozott, így közvetlen tudomást szerezhette arról az óriási megdöbbenésről, amelyet az angol vezérkarban a szerbiai kiütéses tifuszról szóló jelentés keltett. Éppen akkor akartak hatalmas katonai segítséget Szerbiába küldeni. Ez a jelentés azonban valóságos pánik-hangulatot keltett.

Nem, ilyen körülmények között a beavatkozás lehetetlen, mert még az angol hadseregbe is beférkőzhet a ragály. A beavatkozás tehát egyelőre elmaradt, Szerbia kidőlt a harcolók sorából, pedig ki tudja, milyen fordulatot vett volna az egész háború csakhamar, ha kellő időben érkezik a szándékolt hatalmas segítség. Ime, láthatjuk, milyen nagy szerepet játszik a háborúban a járvány, még a hadvezetést is befolyásolhatja, annak taktikai és stratégiai elgondolásait.

Német felfogás szerint:

Anglia és Franciaország október 6-án elmulasztották a kedvező békekötési lehetőséget

Megélenkült a légi tevékenység a nyugati fronton
Németország rendületlenül bizik a győzelemben

A Rudor hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A német hadseregfőparancsnokság csütörtökön jelenti, hogy a harctéri tevékenység során ellenséges repülőgépek haladtak el Németország északnyugati területe fölött. Ez alkalommal Hollandián keresztül repültek el gépek. A mint az ellenséges gépek a német légitérbe jutottak, a légvédelmi tüzérség tüzet nyitott és több gépet elpusztított. A február 27-ről 28-ra hajló éjszaka felderítő légi tevékenység folyt, míg 28-án a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt a tevékenység az egész arcvonalon majdnem szünetelt.

Párisból jelentik: A Havas ügynökség jelenti:

Hitler kancellár békejavaslatára — angol blöff

Berlinből jelentik: A Nachtausgabe angol blöffnek jelenti ki a Daily Telegraph által közölt azt a hazug hírt, mintha Hitler kancellár békejavaslatot készítené elő. A lap azt kérdezi, hogy mi célja volna egy ilyen akciónak és mindjárt válaszol is rá. Békét felajánlani gyöngeséget jelent és ha azt visszautasítják, annak súlyos következményei lehetnek. A Daily Telegraph valótlan hírével azt akarta elérni, hogy azt a benyomást keltse, mintha Németország gyenge lenne és az erős Anglia a biztos győzelemre számít. Ki hiszi el azt azonban, hogy egy ilyen kísérletezés eredménnyel járna? Van-e olyan ember, aki a kancellár müncheni beszédét megsemmisíthetné és azt a benyomást is, amelyet ez a beszéd az egész világra tett? A gyűlölettel elvakult Anglia és Franciaország elmulasztották a múlt év október 6-iki alkalmat és most már ettől a felelősségtől nem mentesülhetnek. A német jelszó ma és a jövőben: „Háború Németország szabadságáért és biztonságáért, háború a brit plutokrácia örökös terrorisztikus fenyegetéseivel szemben.”

ANGLIA FOKOZNI AKARJA AZ ÉLELMISZERTERMELEST

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök a mezőgazdasági szövetkezetek végrehajtó bizottságának ülésén beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy Anglia a jelenlegi nemzetközi viszonyok között kénytelen redukálni azoknak a cikkeknek a behozatalát, amelyek nem feltétlenül szükségesek, hogy minél több olyan cikket lehessen behozni, amelyek a háború megnyeréséhez szükségesek. Meg kell tenni tehát minden lehetőséget olyan élelmiszerek fokozására, amelyek szükségesek úgy az emberi,

A jó idő beálltával a harctereken a légi tevékenység is megélenkült. A francia légi haderő egységei az utolsó 24 órában főleg a távoli felderítő utakra fektették a fősúlyt és útjuk közben a nagyobb német városokra röpcédulákat dobtak le. Francia katonai körökben megerősítik azt a hírt, hogy a francia terület feletti repülések során a német légi haderő két repülőgépét a francia léghajó ágyúk lelőtték. A szerdára virradó éjszaka a német repülőgépek újból elszálltak észak és keleti Franciaország felett. Visszatérésük alkalmával több német repülőgép belga területen haladt át.

mint az állati élelmezés szempontjából. A földművelő közönség meg lehet győződve, hogy az angol kormány mindent megtesz a mezőgazdasági érdekek védelmére.

— Mondjátok meg — jelentette ki — mindenkinek, hogy a kormány véleménye szerint

ennek a háborúnak eredményei attól függenek, hogy Angliában hogyan tudjuk fokozni az élelmiszerek termelését.

Épp úgy függ a háború kimenetele ettől, mint attól, hogyan küzdenek katonáink a szárazföldön, a tengereken és a levegőben.

DALADIER BESZÁMOLÓJA A KATONAI HELYZETRŐL

Párisból jelentik: A külügyi bizottság Mistler elnök mellett meghallgatta Daladier beszámolóját, amely a nyugati fronton lévő katonai haderő helyzetére vonatkozott. Daladier boncolgatta az incidenseket, amelyek Belgiummal és Hollandiával kapcsolatban a német fegyverkezések nyomán keletkeztek, majd pedig rátért az orosz—finn háború problémáira. A bizottság meglepedéssel hallgatta azokat az adatokat, amelyek az Anglia és Franciaország által nyújtott anyagi segítségre vonatkoztak. Mindezen segítség ellenére — mondotta Daladier — óriási a különbség a finn haderő, amelynek tartalékai alig vannak és az orosz haderő között. Ezzel magyarázható, hogy a szovjet hadsereg bizonyos sikereket mutathat fel a karéliai földszoroson.

A miniszterelnök beszámolt a belgrádi konferencia eredményeiről és azokról a diplomáciai akciókról, amelyeket a baráti Törökország a Balkánon

Hála a tudomány akadályokat nem ismerő munkájának, megállapíthatjuk, hogy a ma háborújában már igen kis tényező a járvány. Legalább ettől a martíriumtól megszabadul a mostani idők harcosa. Csak a legrosszabb ne következzen be. A járványok mesterséges kitenyésztése. Mert

akkor ez a háború még sokkal gonoszabb volna, mint az, amely elmúlt. A legutóbbi világháború legalább annyira megőrizte erkölcsiségét, hogy küzdött az élet alattomos láthatatlan ellenségei ellen. Még elgondolni is irtózat, hogy ez a mostani háború a járvánnyal szövetségre lépjen. (F.)

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

a legerősebb módon folytat. A helyzet kedvezően fejlődik és Bucuresti, valamint Szófia között jelentős közeledés észlelhető. Daladier végül elosztatta azokat az ábrándokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy Németország az összeomlás előtt áll,

Lloyd George bevallja, hogy az angol blokádnem teljes

Londonból jelentik: Lloyd George tegnap egy gyűlésen tartott beszédében a következőket mondotta:

— A nemzet megállapítása szerint jogos, hogy mi a nemzetközi jogért harcolunk és ezt a harcot addig folytatjuk, amíg tartós, becsületös és kielégítő békét köthetünk. Ha a béke megkötésére kerül sor, ez nem lehet csak olyan, amely a hosszú és állandó béke kellékeit tartalmazza. Bizonyos, hogy ebben a békében nem mondhatunk le elveinkről, kötelezettségeinkről, ígéreteinkről és arról a bizalomról, amellyel irántunk viseltetnek. Ha azt akarjuk, hogy rövid legyen a háború, fel kell készülnünk egy hosszantartó háborúra. A két elsőrangú fontos front közül az egyik,

az élelmiszerellátás terén nem vagyunk eléggé felkészülve.

Lloyd George összehasonlítást téve a világháború és a jelenlegi háború között, megállapítja, hogy

1914-ben a németországi blokádnem teljes volt, ma a hátsó oldalajtók nyitva vannak.

A Szovjettal való háború lehetőségéről ezeket mondotta:

— Hatalmas akcióba kezdünk, amely erőforrásainkat igénybeveszi és ezért nem szabad kockázatot vállalni.

Beszéde végén felszólította a falusi lakosságot, hogy növelje az élelmiszertermelést.

LENGYEL TISZTET IS FELVESZNEK A SZÖVETSÉGESEK HADITANÁCSÁBA

Londonból jelentik: Az alsóház tegnap délutáni ülésén arra a kérdésre, hogy igaz-e, vajjon a lengyelek egyik küldöttjét felveszik a legfelsőbb angol-francia haditanácsba, Buttler kijelentette, hogy tényleg jött létre egy olyan megállapodás, amely szerint egy lengyel tiszt is részt fog venni a haditanács munkájában, amikor eljön majd annak ideje, hogy a lengyel csapatokat beosztják a harcéri szolgálatokra. A lengyel kormány már meg is nevezte, hogy ki legyen a haditanács tagja.

Londonból jelentik: Norman Angel, a közzismert angol író, szerdán Manchesterben beszédet mondott és kijelentette, hogy jelenleg egyetlen kérdés van, amelyet haladéktalanul meg kell oldani és pedig az angol-francia viszony megszüldésének problémáját. Megértőnek kell lenniük, hogy magunkévá tessék Franciaország álláspontját. A lehetőségekhez mérten meg kell szüntetni a két ország között fennálló vám-díjakat, hogy ezáltal biztosítsuk kereskedelmünk szabadságát és zavartalan fejlődését.

A LONDONI LENGYEL KÖVET TILTAKOZÁSA

Londonból jelentik: A Pat-ügynökség jelentik: Raczinszki, Lengyelország londoni nagykövete jegyzékét nyújtott át Halifax lordnak és ebben tiltakozását jelentette be a német kormány ama ténykedése miatt, hogy képviselőket nevezett ki a Reichstagba, ahol Nyugatlengyelországot képviselik. A lengyel jegyzék emlékeztet a múlt év október 27-én átnyújtott tiltakozásra, amelyet a nyugatlengyelországi részeknek a német birodalomba való bekebelezése miatt juttatott el. A tiltakozás a hágai konvención alapszik, amely megállapítja, hogy elfoglalt területeket más országokba bekebelezni csak a békekötés után lehetséges.

VAMUNIO A BIRODALOM ÉS A PROTEKTORÁTUSOK KÖZÖTT

Moszkvából jelentik: Molotov külügyi népbiztos tegnap villásreggelit adott Steinhardt amerikai nagykövet tiszteletére. Az összejövetel, amelyen a külkereskedelmi népbiztos is részt vett, több, mint három óra hosszat tartott és baráti légkörben folyt le. A villásreggeli során a két kormányt érdeklő egész sor kérdéssről folytattak eszmecsereket.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentik: Tekintettel arra, hogy a német birodalom és a protektorátus között a vámuniót illetően, amelyet április 1-ére akartak életbeléptetni, az előkészítő tárgyalások még nem nyertek befejezést, a vámunió életbeléptetését egyelőre elhalasztották.

AZ IREK KÖVETELIK A KETTEOSZTOTT IRORSZÁG EGYESÍTÉSÉT

Dublinből jelentik: A Newyork Tribune című lap dublini munkatársa beszélgetést folytatott De

maid pedig felvilágosításokkal szolgált a birodalom belső nehézségeiről, amelyeket a nagyarányú propaganda révén igyekeznek eltüntetni.

Mistler ezután a tanács tagjainak nevében köszönetet mondott Daladiernek a beszámolóért.

Valera ír köztársasági elnökkel, aki kijelentette, hogy az angol-ír közeledés és barátság legfőbb feltétele, hogy a ketté osztott Irországot a szabadállam keretén belül ismét egyesítsék. Ismeretes, hogy Észak-Irország Ulster tartomány, amelyet javarésztben protestáns írek laknak, jelenleg Angliához tartozik.

TITKOS ANGOLELLENES RÁDIÓLEADÓ MŰKÖDIK

Londonból jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy a British Broadcasting Station név

Véget ért a karéliei offenzíva első fejezete

Az oroszok 42 erőd elfoglalását jelentik, a finnek szerint az oroszok százezer embert veszítettek. Elindult az első belga és angol önkéntes különítmény Finnországba

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet parancsnoksága jelenti: Február 28-án a karéliei földszoroson a szovjet csapatok támadása további előrehaladást eredményezett. Az ellenség, miután meghiusult az a kísérlete, hogy támadásainkat ellentámadásokkal föltartóztassa, tovább folytatta visszavonulását, amelynek során nagy veszteségeket szenvedett. Csapatunk a Sallmankajte folyó északi partján levő megerősített szakasz elfoglalása után megszállták a Vuoksijervi-tó nyugati partján levő Ripasaari helységet. Elfoglaltuk továbbá Málkela, Lamani-jervi és Heirkuri helységeket, a jurapajervi tótól északra, valamint Kemere helységet Heljijiki állomástól négy kilométernyire délnyugati irányban és Alatom helységet Viipuri mellett.

Csapatunk február 28-án 42 ellenséges erődítményt foglaltak el. Egyéb fontos esemény nem történt.

Londonból jelentik: A finn haderő rendezett áteszportosulásával végleg lezárult a karéliei földszoros nyugati szárnyán folyó szovjet támadás első fejezete, a hadtörténelem egyik legvéresebb művelete, amelynek során az oroszok legalább 100 ezer embert veszítettek halottakban és sebesültekben. A szovjet orosz hadvezetőség most húsz hadosztályt vont össze a nyugati szárnyon és embert, valamint hadianyagot nem kímélve, folytatja offenzíváját. A finnek jelentékeny megerősítéseket, tüzéséget és léghaderőt vontak össze a Viipuri-öböl körül és eddig sikerrel utasították vissza az orosz támadásokat.

A szovjet orosz csapatok a tegnapi nap fo-

Aki egyszer megpróbálta a

Vermouth Branca-t,

az nem ismeri többé az étvágytalanságot

alatt jelentkező titkos rádióleadóról, amely látványos hazafias angol műsort ad, megállapították, hogy nem Anglia területén, hanem Düsseldorfban van. A titkos leadó francia nyelvű híreket is ad és úgy válaszol fel a helyzetre, mint ha Anglia a jelen pillanatokban súlyos nehézségekkel küzdene.

AMERIKA MEGVÉTELRE KÍNÁLJA ANGLIÁNAK A BERMUDA-SZIGETEKET

Washingtonból jelentik: A szenátus egyik csoportja azt a javaslatot tette, hogy indítványozzák Angliának a Bermuda-szigetek megvételét. Anglia háborús számlájának kiegyenlítésére.

lyamán legalább 2500 halottat és sok harcikoszt veszítettek. Az egyik szovjet hadosztály szántalpas harcikosikkal és szánokra szerelt könnyű ágyúkkal próbált átkelni a befagyott Finn-öböl jegén. Amikor a tó közepére értek, egy finn repülőraj az Angliából kapott legújabb rendszerű gépekről

bombázóport zúdított az oroszokra és az öböl jegére. A jég beszakadt és az egész hadosztály emberekkel, ágyúkkal és harcikosikkal együtt eltűnt a tó jeges hullámaiban.

Londonból jelentik: A finn követség jelenti: Az angol önkéntesek első különítményei úton vannak Finnország felé. Londonon keresztül 300 magyar önkéntes is érkezett, akik nyomban tovább indultak. Az Angliában jelentkezett önkéntesek száma több ezer, a finn hatóságok azonban csak azoknak adtak engedélyt az elutazásra, akik alkalmasak a finn háború nehéz feltételeinek teljesítésére. Az önkéntesek a nemzetközi hadsereg tagjai lesznek és ugyanazt a fizetést kapják, mint a finn katonák, ezenkívül pedig egy nagyobb összegű hozzájárulást, amelyet nekik, vagy rokonaiknak fizetnek ki a háború befejezése után. A Finnországban elesettek hozzátartozói nyugdíjat kapnak. (Rador.)

Helsinki-ből jelentik: A helsinki rádió jelentése szerint az első kanadai önkéntesek megérkeztek Finnországba.

Brüsszelből jelentik: A belga fővárosból tegnap elindult a harmadik belga önkéntes százalítmény Finnországba. (Rador.)

Corso moziban

Broadway rózsája

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:
Huckleberry Finn kalandjai

Sumner Welles Bernben

Amerika a háború után új világrendet akar

Bernből jelentik: Sumner Welles, amerikai külügyi államtitkár csütörtökön a berni amerikai követ által rendezett dezsónén vett részt. Úgy tudják, hogy Berlinbe való utazásáig Welles nem folytat megbeszéléseket politikai személyiségekkel. (Nador.)

Washingtonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti: Hull külügyi államtitkár szerdán közölte, hogy az Egyesült Államok diplomatái és különböző országok kormányai között tárgyalások folynak abból a célból, hogy

a háború befejezése után új világrendet lehessen felépíteni.

Az újságírók megkérdezték, hogy az utasítások csak a semleges államok fővárosaira vonatkoznak-e, mire Hull azt válaszolta, hogy valamennyi országok fővárosára vonatkoznak. A megbeszélések azonban nincsenek összefüggésben a jelenlegi háború feltételeivel. (Rador.)

Borzalmas bányaszerencsétlenség Olaszországban

Rómából jelentik: Északolaszországban az arsi szénbányában borzalmas szerencsétlenség történt. Eddig 66 halottat és mintegy 100 sebesültet hoztak fel a tárnák mélyéből. A katasztrófa részletei még ismeretlenek.

20-2

Habzó és nem habzó.

Anyuka nevet . . .

és az egy öröm nézni, mikor Anyuka nevet. Akkor látni lehet két fénylő fehér fogsort. Ön nem? Használjon Ön is máttól NIVEA-fogpasztát és már holnap ámulni fog az eredményen. NIVEA-fogpaszta felüdít és alaposan tisztít.

NIVEA FOGPASZTA

legjobb 2x naponta.

Lezárják a német-belga-holland határt

Hollandia megtiltja az élelmiszerküldést Németországba

Brüsszelből jelentik: Eupen tartományból érkezett jelentések szerint

a holland-német és a belga-német határt március elsején lezárják.

Azok a lakosok, akik a határmenti övezetekben tartózkodókra vonatkozó intézkedés értelmében engedélyt kértek az otllakásra, értesítést kaptak a határlezárás tényéről. (Rador.)

Amszterdamból jelentik: A holland kormány módosította a Németországba küldött csomagok szállítási rendszerét. Ezeket a csomagokat „szeretet-csomagok”-nak nevezték el. A kormány most kiadott rendelkezése által meg akarja akadályozni az élelmiszernek külföldre való szállítását. Valószínűnek látszik, hogy a holland kormány ezt a rendelkezést megtorlasként alkalmaszta a legutóbb, német bűvárhajó által megtorpedózott holland gőzös elvesztéséért, amely nagymennyiségű élelmiszerral volt útban Hollandia felé. (Rador.)

Százezer angol fontja volt Auschnittnak külföldön

A nagy devizabünper tizenegyedik napja. — Elrendelték a bizonyítási eljárást az ügyész által emelt újabb öt vádpontra

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt per tizenegyedik napi tárgyalásán folytatták a tanu kihallgatásokat. Ezen a tárgyalási napon kivételesen már több tanu kihallgatása volt lehetséges, annak ellenére, hogy a magánvád, az ügyész és a védelem is a kérdések valóságos özőnet intézik egy-egy tanuhoz. A tárgyalás megnyitása után Simionescu-Iasi védőügyvéd kéri a törvényszéket, engedje meg az újabb bizonyítási eljárást, az ügyész által történt legutóbbi újabb vád kiterjesztéssel kapcsolatban. A védelem szakértők kihallgatását javasolja. Elsősorban azt kívánják megállapítani, vajjon a Metalunit vállalat hitelezője volt a Resitanak, amint azt az előző napon kihallgatott Fleischhacker Károly, a Resita igazgatója tanuvallomásában állította és a kinek vallomása alapján az ügyész az újabb vádpontokat emelte, vagy pedig ennek az ellenkezője áll fenn, amint azt a vádlott vallja. Másodsorban azt kívánják bizonyítani, hogy azáltal, hogy a Metalunit által eszközölt vasúti szállításokat a Resita fizette a CFR-nek, a Resitanak az az előnye volt, hogy ezt a kifizetett összeget a Metalunitól egészen rövid időn belül megkapta, míg ellenkező esetben a kérdéses összegeket a vasúttól csak jóval később bevételezhette volna.

A bizonyítási eljárás engedélyezése ellen úgy a vádhatóság képviselője, mint a magánvád tiltakozik. A bíróság úgy dönt, hogy erre vonatkozó határozatát csak később hozza nyilvánosságra.

Legutóbbi beszámolóinkban megírtuk, hogy az ügyész a vádat többek között azért terjesztette ki Auschnitt ellen, mert felhasználta 10.000 angol fontot, amely a londoni Wickers—Armstrong cégnél állott rendelkezésre és amely a Resita tulajdonát képezte. Ezzel kapcsolatban a magánvád egyik képviselője közölte a bírósággal, hogy a Resita néhány órával azelőtt a már említett londoni cégtől levelet kapott, amelyhez mellékeltek egy fényképmásolatot arról a fizetési utasításról, amelyet a vádlott adott a 10 ezer fontra vonatkozóan. Ennek a fizetési utasításnak végén a következő megjegyzés található: „Ezt a rendelkezést kérjük a Resita számára igazolják”.

Bentoiu ügyvéd átadja az elnöknek a Londonból kapott fényképmásolatot, majd engedélyt kér, hogy ezzel kapcsolatban a vádlotthoz néhány kérdést intézzen.

— A lefényképezett levelen a maga aláírása szerepel?

Vádlott: Az 1939 szeptember 27-én a Resita levélpapírján a Wickers cégnek írt levelet én írtam alá.

—Hogyan adhatott ilyen rendelkezést, amikor jól tudta, hogy a vállalatot egyedül nem jegyezheti?

Vádlott: Ezt a levelet azért írtam alá csak egyedül, mert amikor Londonban tartózkodtam,

12 ezer angol fontot előlegeztem a Resitanak, hogy sürgős fizetéseinek eleget tudjon tenni. A Wicker cégtől felvett 10 ezer angol fontot sem a magam számára tartottam meg, hanem ugyancsak a Resita számláján a Cepi-Monaconál helyeztem le-tétbe, azzal az elhatározással, hogy csak az elszámolás után utaltatom át véglegesen.

— Ha a Resita ekkor 12 ezer fonttal adósa volt, miért adott utasítást később a Cepinek, hogy ezt az összeget a Resitanak kifizesse?

Vádlott: Ezt elővigyázatosságból tettem. Ezután még az ügyész intéz kérdéseket Auschnitt-hoz, majd megkezdődnek a tanukihallgatások. Elsőnek Constantin Bratescut, a Rimma vállalat jogtanácsosát, aki egyúttal a Resita ellenőre is, hallgatják ki. A Cepinél biztosítékképpen a vádlott által elhelyezett 18 millió frank értékű kötvényekről kijelenti, hogy ezt a kérdést a Resita igazgatói és ellenőrei megtárgyalták, tudomásul vették, hogy ez pótbiztosítékot jelent. A vallomástétel befejezése után az elnök a tárgyalást felfüggeszti, majd amikor félóra múlva ismét megnyitja, közli, hogy helyt ad a védelem által kért újabb bizonyítási

eljárásnak, aminek eredményeképpen újabb, eddig még be nem jelentett tanukat idéznek meg.

Corneliu Pavlovici, a Metalunit igazgatója arról beszél, hogy a szerződés értelmében a helyi ócskavasból a Metalunitnak 60, míg a Resitanak 40 százalékra volt joga, még pedig azért, mert a Resita kapta meg ezenkívül a CFR teljes ócskavas készletét is. Alexandru Velan mérnök, aki az elmúlt év decemberéig a Resita szolgálatában állott, ugyan-csak a védelem tanuja. Szerinte a vádlott nagyon sokat tett annak érdekében, hogy a Resita a petró-leum ipar számára szükséges anyagokat gyártson. Végül Hermann Weiner és Charles Ost kihallgatá-sára került sor. Az utóbbi, aki a londoni Bessler-Waechter cég romániai képviselője, angolul mondot-te el vallomását, amelyet tolmács fordított román nyelvre. Arra a kérdésre, vajjon lehetséges, hogy Auschnitt a háború előtt és 1930 közötti időpontban külföldön

100 ezer angol fonttal rendelkezett, a tanu közölte, hogy a vádlott jelentős pénzügyi for-rások felett rendelkezett és így külföldön még ennél is nagyobb összeggel bírhatott.

A rioi rejtély

Budapest nagy szenzációja

A rioi rejtély

a híres és közkedvelt sztárok nagy filmje,

A rioi rejtély

LÉNI MARENBACH, a legújabb és legszebb filmcsillag első filmje,

A rioi rejtély

Petrovich Szvetiszlav, Camilla Horn és Werner Fueterer sztárokat mutatja be

A rioi rejtély

című slágerfilmben táncol ITA RINA, a Hindu Síremlék híres táncosnője

A rioi rejtély

Szombaton kerül bemutatásra a

SCALABAN

Jegyek egész nap elővételben válthatók. Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek. Ma utoljára 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Hófehérke és a 7 törpe

HÉTRŐL-HÉTRE

Villon, a hajdani francia költő, levelét közzöltük az idei nagy tél derekán, az ódon költő kétségbeesett panaszaival arról a dermesztő fagyról, amely majdnem ötszáz esztendővel ezelőtt nyomorgatta Páris lakosságát. Mondhatatlan szenvedések tanúsága ez a megsárgult levél és az archívumok akkori feljegyzései valóságos legendakört támasztottak még hosszú századokkal később is annak az időszaknak megpróbáltatásairól. Mi is egy szörnyű telet szenvedtünk át. De most, hogy a közelgő tavasz első arany sugarait küldi a földre, talán mégis remélhetjük, hogy már túl vagyunk jegen, fagyon, didergésen, most talán nyugodtak lehetünk végre, hogy nem jön hatodik fagyhullám. De vajjon napirendre térhetünk-e csakhamar, ha minden végleg elmúlt? Mondjuk-e majd mosolygón, feledve mindazt, ami volt, forró augusztusban elterülve a meleg napsugárban: hol van már a tavalyi hó?

Ez alkalommal, úgy véljük, másképp lesz. Egészen biztos, hogy ezt a telet nem fogjuk elfeledni egyhamar. Sőt egészen bizonyos, hogy késői nemzedékek is sokszor fogják emlegetni 1939-1940 eme borzasztó időszakát; körülötte néhány száz év után ugyanolyan lidércnyomásos legendakör támad, mint abból a térből, amelyet a derék Villon valaha félezer év előtt megénekelte. Ugyanis az ő prózája is ballada. Megrendítő elbeszélő írása annak az egykori télnek balladája. Ilyenfajta írásra kíváncsiok ez a tél is, amelyet most egész Európa átszenvedett. Költő tollára, amely az emberi jajgatástól az állatok néma kétségbeeséséig ujrakölt mindenkit a megdermedt természet ábrázolásában. Igen, erről a térről balladát lehetne írni. Eppen olyat, mint egykor Villon.

Már a bekezdésben ott szerepelhetne az a nyúl, mely éhség és fagy tébolyában fajtája minden féltékenységét elfeledve, bemezéskedett a mezőről a falú utolsó házának konyhájába, hogy kimulása pillanatában a tűzhely verőfényénél még egyszer érezze a testéből kialudt meleget. Nem ismert könyörületet a természet. Őz, szarvasfalkák éhenpusztult, kővé dermedt tetemeit rejtegeti az idén az erdő, sőt városok uccáin is ott heverték égnék meresztett lábakkal a szerencsétlen kóbor kutyák és macskák. A farkasok pedig egymást falták, egymást tizedelték bős diühükben, mert nem akadt számukra semmi táplálék. Szegény madarak pedig csak hullottak, hullottak szárnyszegetten a beláthatatlan fehér hóra. Így bánt el velük a tél.

De mit szóljon az ember? Ha az állat, ha még a természet minden viszontagságát eltűrő erdő vadja is irgalmatlanul elhull. Szerencsétlenségek tömegét zúdította ránk a tél. Magyarországon például olyan borzalmas esetek történtek, amilyenekről csak regényekben olvastunk mindeddig, amilyenekről legfeljebb Dosztojevszkij számol be írásaiban, mikor a beláthatatlan steppék mindent elsöprő hóiharairól beszél. Vidékeken, ahol mindent áthálóz az autóbussz és vasút, vidékeken, ahol falvak alig néhány kilométernyi távolságra fekszenek egymástól, lovak kidőltek, szánok elakadtak, utasok ott ültek bundáikban csonttá fagyva holtan, mire megérkezett a segítség. Európászerte gyalogosok, szegény vándorlegények úgy hullottak el az országutakon, mint a legyek.

Ki tudná számba venni azt a rengeteg tragédiát, amelyet a szegények lakásaiban a fűtőanyag hiánya okozott? És ki tudná felmérni az északi hadviselés rettenetes megpróbáltatásait, mikor a harminc-negyven fokos hidegben még előnyomulni, küzdeni is kellett mindaddig, míg egész ezredek holtá merevedtek, a megfagyott élet monstruozus panoptikumai körképét mutatva, ameddig csak ellátott a szem? Bizony, borzalmas volt az idei tél, de még borzalmasabb az a lelki téli kép, amely élénk tárul. Ugylát-szik nincs olyan megpróbáltatás, nincs olyan intő-jel, amely gondolkozásra, megállásra készítené az emberiséget. Még ez a tél is hatástalanul múlt el felettünk. Ez a tél, amely régmúlt idők bibliai csapásait idézi és századok számára is fel lesz írva a történelem táblájára, mint kísérteties, nyugtalanító emlék.

Az Auschnitt-per igazolomban, érdekességben csúcspontra ért. Magánvagyonáról, jövedelmeiről kellett számot adnia a vádlottnak. Ezen beszámoló, legalább is Auschnitt számára, anyagilag felette

megnyugtató. Saját vallomása szerint belföldön kétszáz, külföldön pedig százmillió lei értékű vagyonnal rendelkezik. Ami a jövedelmeit illeti, arra már nem tudott ilyen pontosan válaszolni Auschnitt, csak aproximative határozhatta meg bevételeit. Ugy tizenkét és tizenöt millió között volt ez a jövedelem-évente. Mindenesetre olyan összeg, amely határozottan fényes megélhetést biztosít.

Nagy jövedelmű emberek mindig voltak és mindig lesznek, nem is ebből a szempontból izgatnak bennünket Auschnitt bevételi forrásai. Bennünket más kérdés érdekel, hogyan tett eleget adóbevallási kötelezettségének ez a boldog ember, aki csak homályosan tudja, hogy jövedelme három millióval több volt-e, vagy kevesebb? Teringettét, ez mégis csak furcsa. Ha valakinek például háromezer lei jövedelme van, akkor eme jövedelmét a legpontosabban

be kell vallania. Ennyi a fixem, ennyit keresek mellékesen, ez és ez volt esetleg a rendkívüli jövedelemem. Az adóbevallási utasítás olyan pontosan előírja ezeket a módokat, hogy semmiféle tévedésről, elhallgatásról nem lehet szó. Ugyanakkor Auschnitt úr azt mondja, hogy körülbelül... Körülbelül tizenkét-tizenöt millió. Hát elsikkadhat három millió bevallása? Auschnitt úr bevallott jövedelme legalább négyszáz család létminimumát jelenti. Négyszáz olyan családot, akik bizonyára serdületlen gyermekekkel, elaggott hozzátartozókkal is bírnak, mégis mindezen megterhelések ellenére hajszálpontossággal be kell vallaniok minden jövedelmüket. Auschnitt úr pedig, aki egyedül van, csak úgy megfeleldkezhetik néhány millióról? Bizony nagyon elítélendő adóbevallási szempontból ez a szórakozottság. Hisszük is, hogy a bíróság a vallomás eme részét nem fogja figyelmen kívül hagyni. És majd rendelkezés történik, hogy a több száz milliók birtokosa is éppen olyan őszintén tegyen eleget adófizetési kötelezettségének, mint a parányi jövedelmekkel bíró kisemberek.

Flaneur.

Március 15-ig meghosszabbították az adóamnesztiát

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a két ízben meghosszabbított pénzügyi amnesztia február 29-én lejárt. A félhivatalos Rador távirati iroda

közlése szerint a pénzügyminisztérium az amnesztia kedvezményeit újabb két héttel, március 15-ig meghosszabbította.

Évszázadok óta nem változott a semlegesség elmélete

Hollandia találta ki a semlegességet

Semlegesek, akikről ma annyit írnak és beszélnek, mindig voltak, mint ahogyan mindig lesznek Juliák. Semlegesek éppen úgy voltak az életben, mint a háborúban. Tehát a semlegesség lényegében olyan idős, mint maga az emberiség, tehát egykorú magával a háborúval. A történelem előtti időkben, amikor a háborút kőbaltával vívta a barlangi ember. De úgy, amint a semlegességet a nemzetközi jog ma meghatározza: s amint a mai tankos, bombázó és vadászgépes, tömegtámadásos háborúban szerepel, habár a semlegesség problémái ma lényegében ugyanazok, mint teszem azt, a trójai háború idején voltak, ebben az értelemben először a XVII. században találkozunk a semlegességgel. A XVII. századot szívesen szokás nagy századnak nevezni. Ebben a században élt a napkirály, Racine és Molière s ez volt Pázmány és Zrínyi Miklós százada. Nem csoda, hogy ebből a századból származik néhány nagy meghatározás is.

Érdekes különben, hogy ez a meghatározás éppen Hollandiából származik, abból a kis államból, amely a hadviselő nagyhatalmak közé beékelve ma is a legnagyobb erőfeszítésekre kénytelen semlegességének megőrzésére. Magát a semlegesség lényegét már előbb kifejtette itt rotterdami Erasmus, a nagy reneszánsz filozófus, de tulajdonképpen a semlegesség nemzetközi jogelvéit először Hugo van Groot, vagy amint a humanista tudományban közismerten nevezik, Hugo Grotius határozta meg és írta körül. Tudvalevő, hogy ez a Hugo Grotius, a kiváló állam-bölcsész, a természetjogi iskola megalapítója szintén hollandi volt.

Híres könyvének címe De jure belli ac pacis libriteres. (A háború és béke jogának hármaskönyve.) Ebben fejtette ki Hugo Grotius a semlegesség nemzetközi jogelvéit. A könyv a XVII. század első felében jelent meg és hamarosan minden európai nyelvre lefordították. Grotius kifejti, hogy egyes államoknak jogukban áll kijelenteni azt a szándékukat, hogy nem kívánnak résztvenni a háborús bonyodalmakban s a hadviselő feleknek kötelességük tiszteletben tartani ezt a negatív elhatározást. „A semleges államok nem tekinthetők valamelyik hadviselő fél oldalán a másik ellenségének, hanem pártat-

lanoknak vélelmezhetők, mint mind a két fél barátai”.

Lényegében ma is ez a semlegesség elmélete, ha az elmúlt századok sokszor tették is ki erős próbának.

Hugo Grotius maga is pártatlan szemlélőnek tekintette magát sok ellenséges bonyodalomban és saját semlegességének védelmében nem egyszer került veszedelembe. Hollandiából menekülni is volt kénytelen. Franciaországban keresett menedéket, ahol XIII. Lajos tartást rendelt neki.

A Gyárvárosi Zene és Dalegylet megválasztotta az új vezetőséget

A Gyárvárosi Zene- és Dalegylet most tartotta rendes évi közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. A királyhimnusz hangjai után Benel Artúr díszelnök nyitotta meg a közgyűlést és a jegyzőkönyv vezetésére Doraszil Oszkár, a hitelesítésre Nagy Vincét és Reif Henriket kérte fel. Doraszil Oszkár titkár felolvasta a működési jelentést. Eszerint az egylet a múlt évben csak szűk keretek között fejthetett ki tevékenységet, mert a dalosok kétharmada és a karnagy is katonai szolgálatot teljesített. A pénztárosi, ellenőri és levéltárosi jelentés után Hopfer Gyula veterán-dalos mint korelnök vezetése mellett megválasztották az új vezetőséget. A választás eredménye a következő volt: Elnök János Károly, alelnökök Kopácska Pál és Klein János, ügyész Riztics György dr., titkár Doraszil Oszkár, daloselnök Reif Henrik, pénztáros Teodorescu János, másodpénztáros Csutár Imre, ellenőrök Baader Ernő és Schweb Béla, karnagy Scheibling János, jegyző Kánya Gyula, levéltáros Mitzka Péter, zászlóőrök Tóth János és Ruz József, háznagy Kramer Henrik, háznagyhelyettes Placsintár Kristóf, zászlótisztek Fazekas Lehel és Ruzs Ádám, karnagyhelyettes Richnovszky Antal. A választmány tagjai lettek a működő tagok sorából: Kramer Henrik, Placsintár Kristóf, Fazekas Lehel, Ruzs Ádám, Benisch Antal, Benisch Lajos, Borszuk János, Gázsik János, Kalmár János, Kovács János, Petri Mihály, Puhl Emil, Richnovszky Antal, Stehle Jakab, Rittinger Imre, Filo István. A pártoló tagok sorából a választmányba kerültek: Csutár Imre, Tejnor Ferenc, Liszky Gyula, Csíki József, Mixich Jakab, Nagy Vince, id. Plank Frigyes, Schiffer István, Török János, Hegedűs Sándor, Török Gyula, Unger János, Rist Henrik, Scharfenstein József, Frosch Imre és Szabó Mihály.

CAPITOL MA A POLLO

A KANADAI NAGYNÉNI

Nagyszerű bécsi vígjáték, tele humorral és vígsággal. A főszerepekben Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts, Charlotte Daudert, Jack Trevor

A POSTAKOCSI

Az amerikai filmművészet egyik legjobb és legszebb alkotása. A főszerepekben CLAIRE TREVOR — JOHN WAYNE
Rendezte: John Ford

A nyolc elmélet

Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár már megérkezett Európába, sőt megbeszélést is folytatott Mussolinivel. Útjának következő állomása a jelentések szerint Berlin lesz. A külügyi államtitkár útjának célja felől a nemzetközi sajtóban a legváltozatosabb feltevések kerültek napvilágra. Arnyit azonban megjegyeztek a lapok, hogy éppen küldetésének sikere érdekében Welles megőrzi a legszigorúbb diszkréciót látogatásának célját és eredményeit illetően.

A News Chronicle Newyorkból úgy értesül, hogy az amerikai közvéleményben nyolc elmélet alakult ki az Unió külügyeinek helyettes vezetője körúttjára vonatkozóan.

Első elmélet. Roosevelt elnöknek az a szándéka, hogy Welles útját a közelgő elnökválasztásra eszköznek használja fel, amelyen immár harmadszor jelölteti magát. Welles visszatérte után az elnök legáltalában is Amerika, ha nem az egész világ legjobban értesült embere lesz az európai „belügyeket” illetően. Ennélfogva az Egyesült Államokban senki sem fogja kétségbe vonni tekintélyét és avatottságát az ó-világ problémáiban.

Természetes, hogy ez a tény rendkívül sokat nyom majd a latban, mert az amerikai közvélemény meg lesz győződve Roosevelt harmadszori megválasztásának szükségéről, hiszen a legaprólékosabban ismeri a helyzetet és nem lehet félre vezetni.

Második elmélet. Az elnök még nem határozta el magát véglegesen, jelölteti-e magát, vagy sem. Emiatt pontos és részletes információkra van szüksége. Welles azért küldötte volna Európába, hogy megtudja, van-e lehetőség arra, hogy még ebben az évben létrejöjjön egy észszerű béke. Amennyiben a külügyi államtitkár azt a választ hozza, hogy nincs remény a háborúnak ebben az esztendőben való befejezésére, Roosevelt jelölteti magát. Ellenkező esetben visszavonul és átadja helyét.

Harmadik elmélet. Az elnöknek van egy béke-tervezete és Wellesnek a nagy európai fővárosokban teendő útja azt a célt szolgálja, hogy a helyszínen puhatólazzék. A béke-terv szerves részét alkotja a világ keresztény népeinek intézendő felhívás. Ennek tulajdonítható Miron Taylor különleges missziója a Vatikán mellett, valamint az a felhívás is, amelyet a közelmúltban intézett Roosevelt elnök az Egyesült Államok egyházi vezetőihez.

A terv másik része felhívással fordulna úgy a semlegesekhez, mint a hadviselőkhöz annak érdekében, hogy kezdjenek tárgyalásokat a többi semlegesekkel a fennálló gazdasági problémákról és a leszerelésről.

Negyedik elmélet. Az európai körút Welles személyes ambícióját szolgálja. A külügyi államtitkár mindenáron tenni akar valamit a békéért és Roosevelt örömmel egyezett bele az utazásba. Hull külügyminiszter állítólag a leghatározottabban ellenkezte az utat, mert az a meggyőződése, hogy az időszertelen és teljesen sikertelenül végződik. Ez az elmélet, amelyet különösen a newyorki és csirágói lapok hangoztattak, a külügyminiszter cáfolatát vonta maga után. Hull sajtócáfolatában megjegyezte, hogy Roosevelt és között a legteljesebb összhang uralkodik az Unió külpolitikájának irányvonalaát illetően.

Ötödik elmélet. Welles útját Roosevelt elnök valószínűleg meg, hogy lehetetlenné tegye Németország számára tavasszal a totális háború megindítását.

Hatodik elmélet. Az amerikai államférfi látogatás-sorozata intervencionista kezdeményezésnek tekinthető, ami az Egyesült Államok semlegességét erősen veszélyezteti. Wellesnek ugyanaz lesz a szerepe, mint House ezredesnek volt a világháború idején. Az út kitervezése és megvalósítása az elnök beavatkozó politikájának az eredménye.

Hetedik elmélet. Welles utazása révén semleges blokkot kíván létrehozni, amely az Egyesült Államok támogatására számíthatna. A semleges államok aranyat és nyersanyagokat kapna Amerikától és adott pillanatban olyan tényező lenne Európában, hogy lehetővé tenné az Unió számára a háború befejezésének elhatározását és a béke helyreállítását. Az egész diplomáciai játékból Amerika megszerezne a pénzügyi, gazdasági és politikai hegemoniát.

Nyolcadik elmélet. Eszerint az utazás igazi célja az, amit Roosevelt és Hull hivatalosan bevallott, vagyis egyszerű információ gyűjtésről van szó és semmi másról. A semleges államok ellenállóképességéről a helyszínen kíván tájékozódni Welles. Ide tartozik még annak a kivizsgálása, hogy az érdekelte államok milyen feltételek mellett lennének hajlandók tartós gazdasági kapcsolatok kiépítésére és a lefegyverzésre.

Az európai látogatás tehát annak jele, hogy Amerika új világrend kialakítására gondol a háború után.

Lipesai mintavásár

1940. március 3-8.

A belváros mind a 24 palotájában, ugyanolyan gazdag választékban, mint eddig

50% kedvezmény a Német Birodalmi Vasutakon

50% kedvezmény a Román Államvasutakon a visszautazásnál

33% kedvezmény a Magyar Királyi Államvasutakon

Nemzetközi jegyfüzetek a Román és Német Vasútvonalakra a „România” Soc. Comerc. Oficială de Turism S. A. R. Bucuresti, Str. Doamnei 1. és annak minden fiókjánál kaphatók

Felvilágosítások és igazolványok a tiszteletbeli képviselőnél: Eugen v. Angerbauer, Temesvár (Belváros) General Praporgescu-uca 3. és az ország minden tiszteletbeli képviselőjénél

Norvégia fjordos partszegélyén minden hadmozdulat lehetetlenség

Érdekes adatok a norvég szárazföldi hadseregről és tengerészetről. — Hogyan védekeznek a norvégek esetleges támadással szemben.

Néhány nap óta Norvégiáról ír újszólván az egész világsajtó. Ez az ország tömérdek fjorddal, öblöcskével és bemélyedéssel megszagott partvidékével, mely megannyi kitűnő mélyvízi révpart, a legrégebbi tengeri nemzeté. Éghajlat a és földrajzi viszonyai a partvidékre szorítják a lakosságot, melynek túlnyomó többsége tengerész vagy halász. Valamennyi nagy város egyben tengeri kikötő is.

Európa északi határszélén Svédország felé a közös határ kétharmad részének hosszában havas hegylánc védelmezi Norvégiát. Ez a különös ország tehát joggal hihette, hogy mentesül a nagy kontinentális viszályok megrázkódtatásaitól. Eppen ezért a legkisebb összegre csökkentette nemzetvédelmi kiadásait.

NYÁRI ÉS TÉLI HADSEREG

Majdnem három millió lakosa van Norvégiának s hadseregének békelelétszáma nyári időben nem több mint 16 ezer ember, a téli hónapokban 8000. Az egyes korosztályoknak csak kis töredékét képezik ki. A kiképzés tartama elméletileg 88 nap de valójában sokkal rövidebb (1936-ban 72 nap volt.) A

tartalékosokat kötelezik, hogy két, 24 napig tartó hadgyakorlatban vegyenek részt, de ezekre a hadgyakorlatokra a legtöbbször nem is kerül sor.

Békében ez a csekély létszámú hadsereg hat dandárra oszlik. A szárazföldi légi haderőnek 55, a tengeri haderőnek 28 repülőgépe van. Háború esetén 70—80.000 ezer ember mozgósítható.

A norvég tevékeny erő és művelt nép. A tengerész-nemzetek minden értékes tulajdonsága meg van benne. Bizonyos, hogy az individualista, szabadság-szerető és erősen hazafias érzelmű norvégek elszántan védelmeznék hazájukat, ha erre sor kerülne. Különben a természet is kiváló védelmet nyújt e távoli országnak az európai nagyhatalmak vállalkozásaival szemben. Az ellenség betörése csak a tenger felől lehetséges.

Finnországtól északra terül el Finmark, rendkívül mély és védett fjordokkal. Ha a Szovjet sikeresen is fejezné be a finn hadjáratot s netalán erre felé kívánná folytatni a háborút, ezen az északi vidéken a belső országrészek sívársága és az utak csaknem teljes hiánya miatt majdnem lehetetlen egy valamennyire is jelentékeny hadsereg ellátása.

Ha megtámadnák Norvégiát...

Narviktól Trontjemig a partszegély mentén, a keskeny és szaggatott párhányon, a tengerparti bemélyedések és tavak útvesztőjében minden hadmozdulat gyakorlati lehetetlenség. Csak Oslótól északra Norvégia déli részén fejlődhet fel nagyobb számú hadsereg. De ez a vidék csak Skagerrakon keresztül, vagy az Atlanti-óceán felől közelíthető meg.

Minden egybevéve, Norvégiának csak igen csekély a hadereje, de különleges földrajzi viszonyai és lakosságának energikus jelleme lehetővé teszik, hogy igen komoly ellenállást fejtsen ki egy esetleges támadóval szemben. Norvégia tengeri ország és valójában csak a tenger felől sebezhető.

Ami már most a norvég tengerészetet illeti, ez teljesen külön lapra tartozik.

A két skandináv állam között, Norvégiának tengeri érdekei sokkal jelentősebbek, mint Svédországé. Norvégia bizonyos vonatkozásban teljesen óceáni hatalom.

Halgazdagsága révén mérhetetlen jövedelmei vannak és kereskedelmi flottája vetekszik egyik-másik gyarmati birodalom flottájával. Stratégiai helyzete olyan, hogy tengerpartjairól könnyen támadható Anglia, érthető tehát a világsajtónak az a föltevése, hogy hadászati okokból is igen fontossá válhat az a vita, mely most Norvégia semlegessége körül keletkezett.

A norvég tengeri kereskedelem nem áll arányban a lakosság számával. A hajózás a világ egyetlen népénél sem oly jelentős, mint a norvégnél, mert minden 40 lakosra 1 tonna hajó-irtartalmat szá-

mít a statisztika. A norvég kereskedelmi hajók tonnasúlya 1850-től 300 ezerről 1880-ban 1 millió 500 ezerre emelkedett és ez időtől kezdve felülmúlja Franciaországot, Hollandiát és Németországot.

ERŐDÖK A FJORDOKON.

Az 1914—1918 évi világháború volt a norvégek számára a csodálatos átalakulás korszaka. A háborúban hajói tonnasúlyának 49 százalékát elvesztette, de gazdaságilag annyira fellendült, hogy egészen új, teljesen korszerű flottát építhetett: 1930 december havában 3 millió 884 ezer tonnasúlyal rendelkezik, 1938-ban 4 millió 614 ezer tonnával — a francia kereskedelmi flotta nem múlja felül a 3 millió tonnát.

Haditengerészete aránylag csekély és főként a parti védelemre szorítkozik. Négy hadihajója is van, u. n. panserskib-ek, de ezek tonnasúlya 3500—3800 között mozog és régi típusúak. Van ezenkívül 3 elsőosztályú és 22 másodosztályú torpedózúzója és 9 búvárhajója.

A norvég nemzet tengerész-nemzet, de nem pályázik a hajdani harcos vikingek hadi babéraitra. Ha szükség van rá, Norvégia megvédi partjait. E tekintetben jelentősek azok az erődítmények, melyeket a külső fjordokon emeltek.

Norvégia hatalmas tengeri érdekeltségének a védelmét a támadások elől, amelyek Murmanszkból, vagy az Északi-tenger felől érhetik, csak a nyugati nagy demokráciák flottái teljesíthetik eredményesen.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

8—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

TÓTH ÁRPAD:

MÁMOR

Jöttél már drága must edénye lelkem,
Szűzlány fehér lábával megtüptort kád,
A púpos bánatok rikoltó torkát,
Méz-íz csitítja, oh, tán most születtem!

Szálljunk aranyhajóra most mi ketten,
Röpítsen el, ne tartsa semmi korlát:
Szállj drága perc, feszítsd forró vitorlád,
Ma ránk vár minden édes ismeretlen!

Nézd, mily roppant fényvel ragyog:
A nap, a hold és minden csillagok
Jönnek velünk s a vén világ elárvul, —
Hallod? a láz, a hű, bizarr dobos
Dobol s a mámor vörös oszlopos
Örvénylőn forgó kastélya kitarul!

Az akadémikus

Megszólalt egy akadémikus, mi több: akadémiai elnök. Megszólalt, sőt nyilatkozott. Az ilyesmit nem lehet csak úgy fül mellett elereszteni. Egy ilyen nyilatkozatban nagy horderejű kérdésekről lehet szó, ami talán mindnyájunkat közvetlenül közelről érdekel. Hallgassuk meg hát, hogy mit nyilatkozik a newyorki divatakadémia elnöke?

Először is közhírré tette a népszavazás eredményét. (Ez már önmagában szokatlan és meglepő. Mert akadémiai elnökök általában tudományos előadásokat, kiállításokat, vagy irodalmi pályázatokat szoktak rendezni. Esetleg újrendezik a newtoni világméretű, vagy az indogermán összehasonlító nyelvészet valamely alapvető problémáját. De népszavazást? Efféleivel idáig legföljebb akadémiai kültagok foglalkoztak, akiket politikai érdemeik elismeréséül választottak be a tudósok testületébe. Dehát persze, itt most divatakadémiairól van szó. Aki annak élén áll, illetve ül, annak természetében van, mesterségéhez tartozik, hogy valami újat „kreáljon”). Nos, egyszóval megtudjuk az elnök úr nyilatkozatából először is, hogy a népszavazás eldöntötte: kiket tart a nagy közönség az Egyesült Államok tíz legelegánsabb férfiának. Köztük van Adolphe Menjou, Lawrence Tibbet és Hull külügyminiszter. Megnyugtató. Sokkalta izgalmasabb az elnöki nyilatkozat második fele, amely fontos forgalmi meghatározásokat tartalmaz. Jegyezzük fel, mert a tekintély fórumán, mondhatni „ex cathedra” hangzottak el.

Pro primo: Miből áll az elegáns férfi ruhátára? Felelet: Legalább hét rend ruhából. Fel is sorolja a kategóriákat. Kívántatik három köznapi munkaruha, egy sportruha, két nyári és egy estélyi ruha. Pro secundo: Ez a leltár az elképzeltető minimum. No és akinek kevesebbje van hét rend ruhánál? Arról is megtudjuk az elnök úr sziklaszilárd véleményét: Héten alul az öltözet nem öltözet, hanem csak — ruha.

Ugy hallom, dr. X. Y. három diplomás állástalan magántisztviselő, szeretne levelező tagja lenni a newyorki divatakadémianak. Hátha akkor — gondolja — ő is hozzájutna a rajtavalón kívül még egy rend ruhához? Érdemes lenne megpróbálni.

— Harmincezer olasz mezőgazdasági munkás megy Németországba. Berlinből jelenti a Rador: Tegnap egyezményt írtak alá, amely a folyó évben 30 ezer olasz mezőgazdasági munkás alkalmazásának ad lehetőséget.

A magyar képviselőház ünnepelte Horthy kormányzót huszéves országglása alkalmából

Egyhanguan megszavazták az állami érdemeit megörökítő törvényjavaslatot

Budapestről jelentik: A képviselőház nagy lelkesedéssel fogadta el első olvasásban a Horthy Miklós kormányzó országglásának emlékére benyújtott törvényjavaslatot. Tasnády-Nagy András elnök ebből az alkalomból beszédet mondott, amelyben kiemelte Horthy kormányzó nagy érdemeit, aki nemcsak, hogy megmentette a pusztulástól a magyar nemzetet, de az új élet felé vezető utat is kijelölte.

— Horthy Miklós kormányzó — mondotta többek között Tasnády-Nagy András — mindig meg tudta válogatni a reális eszközöket és bár előkelő eszmék vezették, sohasem hagyta magát veszélyes kalandoktól, vagy meggondolatlan kísértektől elragadtatni. Amíg egyrésztől min-

dent elkövetett, hogy nemzetét kivéresse az elszigeteltségből, másrészt ténylegesen örökösödött a rend, nyugalom és a fegyelem biztonságán. Ugyancsak neki tulajdonítható, hogy a nemzet a nagy megpróbáltatások küszöbén állva, erős és fegyelmzett. A magyar nemzet teljes bizalommal tekinthet a jövő elé és nyugodt lehet. Az elnök Isten áldását kérte a kormányzóra és feleségére.

Ezután a javaslat előadója szólalt fel, aki szintén hódoló és elismerő szavakkal szólt az államfő huszéves munkájáról. A képviselőház tagjai felállva hosszas éltették Horthy Miklóst és feleségét. A javaslatot szavazás alá bocsátották, amelyet a képviselőház egyhangulag elfogadott. (Rador.)

— Francia író fogadott kihallgatáson Pál herceg. Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg csütörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta George Duhamelt, kiváló francia író és ez alkalommal átnyújtotta neki a Szent Száva rend lovagi keresztjét. (Rador.)

— Aranyat — vasért mozgalom Finnországban. Helsinkiből jelentik: Finnországban aranyat — vasért mozgalom indult meg. A finn férfiak és asszonyok tömegesen ajánlják fel arany karikagyűrűiket a haza oltárára, hogy azokat kovacsolt vasból készült „szabadság”-gyűrűre cseréljék be.

— Argentínai társaság vette meg a Graf von Spee roncsait. Montevideóból jelenti a Rador: A Reuter-ügynökség jelentése szerint itteni hajózási körökben úgy tudják, hogy a Graf von Spee cirkáló roncsait a németek egy argentinai társaságnak adták el.

— Ötös ikrek születtek Egyiptomban. Kairóból jelentik: Az olasz lapok kairói jelentése szerint Egyiptomban ötös ikrek születtek. Mind az öt újszülött leány. A házaspárnak már eddig is volt hét gyermeke: hat fia és egy leánya. Az ötös ikrek, az orvosok véleménye szerint, fejlődőképesek. A trevisoi tartományban fekvő Falze olasz falucskából születési rekordot jelentenek. Bibbia Tereza asszonynak, aki most negyvenhét éves, hetedszer születtek ikrei. Az utolsó ikerpár — két egészséges fiúgyermek — most született meg.

— CAFOLJAK A TÖRÖK HAJÓK KÖTELEZŐ HAZATÉRÉSÉNEK HIRÉT. Ankarából jelenti a Rador. A Reuter-ügynökség jelenti: A török miniszterelnökség a leghatározottabban cáfolja azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy valamennyi török hajónak vissza kell térnie hazai kikötőibe. Nem felel meg a valóságnak az az állítás, mintha a török hajók a hazai vizeken kívül nem közlekedhetnének.

— Ünnepszeg Bucurestiben a diplomáciai kar tiszteltérec. Bucurestiből jelentik: Kedden este az alkotmány kihirdetésének második évfordulóján Gafencu Grigore külügyminiszter a külügyminisztérium palotájában estebédet adott a fővárosban tartózkodó külföldi követek tiszteltére. Az ünnepszegen Cassulo Andrea pápai nuncius, a diplomáciai kar dékánjával az élen megjelent a diplomáciai kar teljes számban.

— A szlovák Hlinka-gárda parancsnoka Berlinbe utazott. Pozsonyból jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda jelenti: Mach Sándor, a Hlinka-gárda parancsnokát, mint ismeretes a német kormány berlini látogatására hívta meg. Mach szerdán délelőtt Bécsen keresztül utazott a német fővárosba.

— Luchici Gheorghie a mehalai telekbíróság ideiglenes vezetője. Baran Coriolan dr. főpolgármester a Vuia Ioan nyugalomba vonulásával megüresedett mehalai telekbíróság ideiglenes vezetésével Luchici Gheorghet, a városi információs iroda vezetőjét bizta meg.

— Özvegy Csurgay Sománé emléke. A Segítő Boldogasszonyról elnevezett jótékonyképző katolikus nőegylet, elhunyt elnöknője, özvegy dr. Csurgay Sománé emlékére, hétfőn, március negyedikén délelőtt kilenc órakor az irgalmasok templomában gyászmisét tart. A misét Kayser Lajos nagyprepost mondja.

(—) Öreg gazda öngyilkossága. Ardelean Nicolae, hatvanhét éves máriaföldi napszámos az istálló gerendájára felakasztotta magát és meghalt. Az idős ember tettét betegsége miatt követte el.

(—) Vendégszónoklat és presbiteri konferencia az evangélikus egyházban. A temesvári evangélikus templomban vasárnap, március harmadikán délelőtt féltíz órakor kezdődő magyar nyelvű istentiszteleten Kessler Ede nagyszentmiklósi lelkész hirdeti az igét. Hétfőn, március negyedikén este nyolc órai kezdettel tartják a presbiterok szokásos havi összejövetelüket, amelynek tárgya lesz „Az egyház szociális munkája”. A megbeszélést biblia-óra vezeti be. Vasárnap, március harmadikán délután három órakor istentisztelet lesz Rónácon is az állami elemi iskolában. Az igét Kessler Ede lelkész hirdeti, mint vendégszónok.

(—) Az állomási rendőrség nem ad felvilágosítást a vonatok indulása és érkezése felől. Az utóbbi időben a közönség egyre sűrűbben a józsefvárosi állomási rendőrkirendeltséghez fordult, hogy a vonatok érkezése és indulása tárgyában felvilágosítást kérjen. Emiatt az állomási rendőrség telefonja szinte állandóan foglalt volt és még a szolgálati utasításokat sem lehetett sokszor telefonon megadni. Gritta Ovidiu rendőrkvesztor ezzel kapcsolatban közli a közönséggel, hogy az állomási rendőrség ilyen érdeklődésekre a jövőben válaszolni nem fog, mert telefonja kizárólag a rendőrségi szolgálat érdekeit tartja szem előtt.

(—) Református istentisztelet Zsombolyán vasárnap, március harmadikán délelőtt féltizenegy órakor lesz. Az istentiszteletet Kuhn Zoltán, a felsőtorontáli református missziói kör lelkésze tartja.

Victoria bár

március 1-től

uj nagy műsor tánc-
és ének attrakciókkal

Az úriközönség találkozóhelye. SERESS zenekara játszik

(—) Rendőr agyonlőtt egy veszett kutyát. Pleasa Damaschin rendőr tegnap az Erzsébetváros egyik utcájában agyonlőtt egy veszett kóbor kutyát, a mely három embert megmart.

(—) Hirtelen halál. Borhis Alexandra nagylaki illetőségű asszony, aki legutóbb Temesvárot tartózkodott, de állandó lakása nem volt, az egyik gyárvárosi vendéglő konyhájában rosszul lett, összeesett és meghalt. Halálát agyszélhűdés okozta.

(—) Csak személyesen lehet a rendőrségen útlevélet, vagy igazolványokat kérni. Gritta Ovidiu rendőrkvesztor közli a közönséggel, hogy mindenki személyesen jelenjen meg a rendőrségen, ha útlevélre, vagy igazoló okmányra van szüksége. A közbenjárás tilos és a közvetítők által benyújtott kérvényeket visszautasítják.

Mozi

MŰSOR:

Péntek, március 1.

ARADÓ: A postaköcsi (angol film).
CAPITOL: A kanadai nagynéni (német film).
CORSO: Broadway rózsája (angol film).
SCALA: Hőfeherke és a hét törpe (német film.)

— Beterjesztették Temes-tartomány költségvetését. Bucurestiből jelentik: Marta Alexandru dr. Temes-tartomány királyi helytartója csütörtökön a belügyminisztériumban beterjesztette Temes-tartomány költségvetését és az előirányzott munkálatok tervezetét.

(—) Passiójátékok az Erzsébetvárosban. Az Erzsébetvárosi Katolikus Egyházközségi Leányegylet vasárnap, március 3-án délután a Novotny-féle teremben élőképekben bemutatja Jézus Krisztus életét és kinszenvedését. A kíséret éneket Frint Lipót karnagy vezényletével a Bessenyei-telepi templomi énekkar szolgáltatja. A passiójátékok rendezője Járossy Ilonka. Délután két órakor a gyermekek, öt órakor pedig a felnőttek részére rendeznek előadást.

(—) Halálozások. Meghaltak: Ioanovici Dimitrie hetvennyolc éves kereskedő, Eberhardt Erzsébet született Eszhammer nyolcvannégy éves, Kovács Miály hatvan éves napszámos, Ferdinandi Matilod Margit két éves, Zrzaveczy Mária született Szelezacsek hatvanöt éves, Bledisel Maria harminchárom éves munkásnő.

— Az alhalmi szervek megbetegedéseinek kezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvíz mint gyors, biztos és rendkívül enyhe hatású hasajtó már emberöltők óta kiváló sikerrel alkalmaztatik. Kérdezze meg orvosát.

(—) Még nem érkezett meg a februári nyugdíjak kiutalása. A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya a mai napra várja a februári nyugdíjak kiutalására vonatkozó rendelkezést. Amennyiben ez megérkezik, úgy megteszik a szükséges intézkedéseket a nyugdíjak kiutalására. Erre azonban előreláthatólag ezen a héten már alig kerülhet sor és minden valószínűség szerint hétfőn kezdik meg a nyugdíjak folyósítását. A kifizetési sorrendet idejében közöljük a nyugdíjasokkal.

(—) Gazdaköri elnökök figyelmébe. A vetési idő közeledésére való tekintettel kérem a gazdakörök elnökeit, hogy sürgősen jelentsék be a tagok vetőmag-szükségeit, valamint az eladásra szánt vetőmag-készleteiket is, az árak megjelölése mellett. Egyben a gazdakörök elnökeinek tudomására hozom, hogy március hó ötödikén lezárjuk a lenmag-igénylések határidejét, nehogy az előjegyzésbe felvett gazdák késedelmet szenvedjenek a vetőmag beszerzésénél. Meggyessy István gazdasági felügyelő.

— Megjelent a Vasárnap legújabb száma. Most jelent meg az erdélyi minoriták széles közkezdelt-ségnek örvendő folyóiratának legújabb száma, amely értékes tartalmánál fogva a vezető keresztény magyar folyóiratok közé sorolható. Kulcsár Kálmán, a Vasárnap népszerű főszerkesztője a lap anyagi lehetőségeihez mérten igyekszik olyat produkálni, ami a legnagyobb mértékben megnyeri a Vasárnap olvasóinak tetszését. A bátor kiállítás mellett a Vasárnap a magyar keresztény gondolat egyik előálló fátylahordozója, amely ezenkívül a gazdag ismeretterjesztést is ad. A most megjelent legújabb számban Boros Béla dr. vezetőcikkben foglalkozik az emberi nem egységének a katolikus egyház szempontjából megvilágított kérdésével. „Első bizonyítéka az emberi nem egységének a közös eredet.” — írja Boros Béla dr., majd a Szentírás, amelynek első lapja komoly ünnepélyességgel elmondja, hogy a teremtő Isten munkájának koronájaként az embert „saját képére és hasonlatosságára alkotta.” Ez az egyháznak sziklaszilárd elmélete, amelyet hiába csapkodnak a vadhajtású elméletek hullámai. Heszke Béla Racine-ről írt emlékezést, míg Siebig Ödön dr. a lateráni egyezmény évfordulójával foglalkozik és alapos felkészültséggel jellemzi az egyezmény létrejöttét megelőző időt és az azt követő áldásos állapotokat, amelyek nagy mértékben hozzájárultak Róma mai világhatalmi helyzetének megszilárdításához. Külön értéket képvisel Jakabffy Elemér dr. cikke, amelynek tárgyát kisebbségi életünk-ből merítette. Pinti József dr. a XIII. és XIV. századbeli minorita felfedezőket mutatja be, míg Sik Sándor „Pázmány és Erdély” címen ad értékes prózát. Hallosy Márta, Pinter Ilona és Dezsényi Béla tárcákat, Pusztai Sándor pedig verseket írt a Vasárnap legújabb számában. Ugyancsak szép versek jelentek meg Mécs László, R. Kövér Erzsébet, Derzsi Sándor, Hollió Ernő, Buzás Gerő költőktől. Heszke Béla erdélyi Figyelőjén kívül, gazdag krónikát közöl a lap. Az „Erdélyi katolikus arcélek” rovatban a Vasárnap legújabb száma gróf Bethlen Györgyné életéről, munkálkodásáról, egyházi és világi ténykedéseiről ad bő ismertetőt. A Vasárnap megrendelhető a lap kiadóhivatalánál, amelynek címe: Arad, Minorita Kulturház, Bratianu 2-4. Előfizetési ár egy évre 240 lei, egyes szám ára pedig 25 lei.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Popescu Viorica Constanta Letitia, Barbut Vasile, LehMBERGER Florentina, Deák Sándor János Fál,

(—) Tavasszal kezdik a bakteorológiai intézet építését. Cristea Tiberiu dr. állategészségügyi felügyelő a helytartóságon Ciupe Gheorghe dr. vezetőtitkárnak bemutatta a Temesvárott felállítandó bakteorológiai intézet tervét. Az intézet a belvárosi Marasesti-téren épül és alapjai már az ősszel elkészültek, a tavasz folyamán pedig megkezdik az építkezést. Az építési költség körülbelül hatmillió leit tesz ki. A bakteorológiai intézet célja küzdeni az állatbetegségek ellen és különböző szérumokat készíteni. Az intézet a jövő évben kezd meg működését és ennek eredménye bizonyára az lesz, hogy a bányászati állatállomány javul és a pusztulási arány csekélyebb lesz.

A Messagero méltatja Carol király érdemeit Románia ujjaéremtéseért

Rómából jelentik: A Messagero csütörtöki száma hosszabb cikket közöl a román—olasz barátságról. A cikkíró nagy dicsőréttel emlékezik meg Öfelsége II. Carol királyról, aki a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalkotásával Romániát új útra vezette.

A cikk a továbbiakban a propaganda nagy jelentőségével foglalkozik és külön kiemeli Radian Alexandru sajtó és propagandügyi miniszter személyét, aki az államtitkárságból miniszteriummá

ACCUMULATOR

gyári lerakat

TÖLTÉS-JAVÍTÁS

a Bánság legnagyobb
RADIO szaküzletében:

ELECTRON

Timisoara, I., r. k. püspöki-palota.

Temesvár város költségvetése husz millió leiel kevesebb, mint tavaly és összesen száznegyven millió lei

Temesvár város pénzügyi osztálya elkészítette az 1940—1941. költségvetési esztendőre az új költségvetést. Ennek végösszege 140.684.049 lei. A költségvetés összeállításánál tekintettel voltak a most befejezéshez közeledő költségvetési év tényleges bevételeire, valamint szem előtt tartották a mostani nehéz gazdasági helyzet által parancsolt takarékosságot. Ennek következménye, hogy

az új költségvetés a tavalyival szemben huszonegy millió leiel kevesebb.

A legtöbb költségvetési tétel lényegesen alacsonyabb, mint a régi költségvetés ugyanazon tételére. Mindazonáltal vannak az új költségvetésben olyan tételek is, amelyek jóval magasabbak, mint a múlt évben a hasonló célokra előirányzott összegek. Ezek az új költségvetés javára mutatókó különbözők nemcsak a bevételek, de inkább a kiadások oldalán szerepelnek. Így például a múlt esztendőben tűzrendészetre és légvédelemre négy millió leit vettek föl, a most elkészült költségvetésbe pedig már hét milliót. Egy-egy millióval magasabbak az erdőkitermelésre és a rendkívüli hitelek számára létesített összegek. A társadalmi segélyezésre felvett összeg másfél millióval több.

Az alábbiakban közöljük az új városi költségvetés tételeit. Az összegek mellé zárójelben mindenütt odatesszük a múlt évi költségvetés számait.

RENDES BEVÉTELEK:

az állam által a város javára beszédett jövedelmek 31.001.000 (31.001.000) lei, mezőgazdasági adó 600 ezer (600.000) lei, községi adó 22.252.000 (22 millió 900.000) lei, városi illetékek 4.282.000 (5.524.000) lei, különleges szolgáltatások és jogok jövedelme 900.000 (1.420.000) lei, városi vagyon jövedelme 9.820.001 (13.120.001) lei, kulturális intézmények

jövedelme 1.101.000 (1.401.000) lei, városi vállalatok hozzájárulása a közigazgatási költségvetéshez 30 millió 205.003 (35.100.001) lei, maradványok az előző költségvetésből 5.560.000 (5.450.000) lei. A rendes bevételek összege 105.771.004 (116.536.002) lei.

RENDKIVÜLI BEVÉTELEK:

állami hozzájárulás 19.330.000 (24.501.000) lei, utak jövedelme 11.621.001 (11.171.001) lei, kamatok 1 millió 601.000 (2.001.000) lei, a társadalmi szolgálat alapjainak bevétele 1.000.000 (2.001.000) lei, rendkívüli rendeltetésű alapok jövedelme 1.360.044 (4 millió 333.086) lei. A rendkívüli bevétel összege 34 millió 912.045 (54.006.087) lei. Az egész előirányzott bevétel 140.684.049 (161.542.085) lei.

RENDES KIADÁSOK:

személyi kiadások 26.782.196 (26.559.288) lei, dologi kiadások 3.416.041 (3.704.982) lei, szubvenciók 6.957.000 (9.622.000) lei, törlesztések 10.056.569 (18.401.071) lei, városi épületek, parkok és területek fenntartása 8.332.060 (10.160.860) lei, erdőki-termelés 2.296.382 (1.797.230) lei, kulturális és oktatási célokra 20.671.978 (22.821.082) lei, társadalmi szolgálatra 11.667.043 (10.266.506) lei, tűzrendészet és légvédelem 7.404.014 (4.271.000) lei, állategészségügy 535.244 (597.500) lei, városi rendőrség 1 millió 793.384 (1.533.020) lei, előre nem látott kiadások 3.714.000 (5.574.000) lei, rendkívüli hitelek alapjára 2.144.712 (1.227.503) lei.

RENDKIVÜLI KIADÁSOK:

beruházások 19.331.000 (25.501.000) lei, utakra 11 millió 621.001 (11.171.000) lei, állami támogatásból végzett munkák 1.601.000 (2.001.000) lei, kulturális intézményekre 1.000.000 (2.000.000) lei, különböző alapok gyarapítása 1.360.144 (4.333.086) lei.

A kiadások végösszege ugyanannyi, mint a bevételeké, vagyis 140.684.049 (161.542.088) lei.

(—) Elítélték egy csaló cigányt. Farcas Ilie 28 éves mehádiai cigány az elmúlt évben elhatározta, hogy új szekeret csináltat magának. Ezért felkereste Gherescu Stefan jablanicai bognármestert, aki elvállalta a szekér készítését. Az cigánylegény és a bognármester többször találkozott és egyik alkalommal a cigánylegény bevallotta, hogy hamis pénz gyártása miatt egy ízben már megbüntették. Amikor azután látta, hogy az iparosnak nagyobb összegű megtakarított pénze van és érdeklődik a hamispénz gyártása iránt, elhatározta, hogy kicsalja tőle a pénzt. Kisebbségekben 25.000 leit csalt ki Gherescutól, aki végre is rájött, hogy becsapták és feljelentést tett. A karánsebesi törvényszék Farcas Ilie csalás miatt 10 hónapi, egyik cinkosát pedig három hónapi fogházra ítélte. Felebbezés folytán az ügy tegnap a temesvári ítélőtábla elé került, amely az elsőfokú ítéletet jóváhagyta.

— Ülést tartott a Front vezetősége. Bucurestiből jelentik: Az első kerületi városházán tegnap a Nemzeti Ujjászületési Front parancsnokai megtartották második ülésüket. Az ülésen Vaida Voevod dr. elnökölt és azon megjelentek Giurescu miniszter a NUF főtitkára, valamint Bujoiu, Cornateanu és Moldovan Victor főtitkárok. Georgescu tábornok beszámolt a NUF gárda működéséről és programot terjesztett elő a falusi gárdák tevékenységéről. A nemzeti gárda tagjai példával kell szolgáljanak a jó gazdálkodásban és ahol még nem történt semmi, ott a vezetők kötelessége, hogy a gárda tagjaival gyorsan és jól működjenek. Ezután Vaida Voevod királyi tanácsos tartott exozét és közölte, hogy a parancsnokoktól elvárja, hogy mindazt teljesítsék, ami rájuk van bízva. A parancsnokok kötelessége, hogy papok legyenek a falvakban és megtanítsák a lakosságot arra, hogy miként vegyenek részt a falvak életszínvonalának emelésében.

Kultúrest a Magyar Házban a munkásság részére

Venczel József dr. előadása a műveltségről, mint hatalomról

A Romániai Magyar Népközösség országos központjának kezdeményezésére — mint jelentettük — annak bántási elnöksége is megrendezte Temesvár magyar munkásságának szellemi továbbképzése és a közösségi öntudat emelése céljából kulturális előadássorozatát. Ezen előadásokon az országos központ által kiküldendő előadók szerepelnek és tegnap, csütörtökön este, volt Temesvárott az első ilyen kultúrest. A Magyar Ház emeleti nagytermében Venczel József dr., az erdélyi fiatal írónemzedék kiválóan tehetséges tagja beszélt nagyszámú hallgatóság előtt „A műveltség hatalom” címen.

Az előadássorozatot Martzy Mihály tanár, a Magyar Népközösség bántási tagozata kulturális szakosztályának elnöke nyitotta meg és a rendező szakosztály nevében is üdvözölte az előadót, akit a magyar társadalom és a munkásság megjelent tagjai lelkesen ünnepeltek.

Venczel József dr., a népszerűsítő kultúresték első szónoka, ezután megtartotta előadását, amelynek bevezetésében a műveltség lényegét taglalta és tisztázta, hogy miért mondják a műveltséget hatalomnak. A művelt ember — mondotta — fölébe kerül a természetnek és hatalom, mert a technika hozzásegíti az embert mindazokhoz az eszközökhöz, amelyekkel a ter-

mészet felett uralkodhatik. A továbbiakban a nemzeti közösség szempontjából vizsgálta a műveltség jelentőségét és hangoztatta, hogy a nemzeti lét alapja a műveltség. A nemzetek nagy versenyében csak az a nemzet tudja erősen megvetni a lábát, amely többet tud markolni abból a kincsesládából, amelyet műveltségnek nevezünk. És most nem a nyugateurópai nagy nemzetekre gondolunk, amelyek tudományuk és technikájuk fejlődésében megelőzték a többi nemzetet, hanem azon kis nemzetek példája lebegjen szemünk előtt, amelyek műveltségük révén a multban kivívták az általános megbecsülést, mint például a dánok, továbbá annak a kis nemzetnek a példája, amely éppen napjainkban viaskodik létéért, a finn rokon-nemzet példája. Mindkettő Európa legműveltebb nemzetei közé tartozik, a dán nemzet a mult század első felében, a finn nemzet pedig napjainkban igazolja, hogy a műveltség teszi a nemzetet és a művelt nemzetet nem lehet egyszerűen eltörölni a népek térképéről, mert a műveltség a legnagyobb erő és segítség, különösen nemzeti veszedelmek idején.

A közönség élénk figyelemmel kísérte a nívós előadást és lelkes tetszésének ismételt ki-
fejezést adott.

Tehetős az új festőtanítvány?

Werner Ilse játssza a tanítvány, Riemann János a tanár szerepét az UFA új filmjében

Passiójáték

vasárnap, március 3-án

a Novotny- vendéglőben

Délután 2 órakor gyer-
mekeknek. Délután 5 órakor
felnőtteknek

A náthaláz

A Die Umschau igen tanulságos cikket közöl a „grippe” néven hírhedtté vált és rettegett betegségről. Az 1918-as járvány felülmúlt minden előző epidémiái méretet. Az egész világon körülbelül húszmillió emberáldozatot követelt! Ha e halottak koporsóit egymás mellé raknók, láncuk körülönnék az egész földtekét.

Mi a náthaláz lényege és mi magyarázza veszélyességét, gátolhatatlan elharapódzását? A náthaláz heveny fertőzőbetegség, amely gyakran úti feljárt a levegő hirtelen lehűlései alkalmával. Ezért nevezik laikusok némi joggal „meghűléses” betegséggnek. Pedig a meghűlés valószínűleg nagyon kevés szerepet játszik a betegség kitörésében. Az eddigi orvosi felfogás sem helytálló minden tekintetben; a kórokozóról nem vagyunk még kellőleg tájékozva. Sokáig azt hittük, hogy az influenzabacillus okozza a náthalázatot, mert egyes járványok alkalmával rendszeresen megtalálható a betegek köpetében. Azonban más járványok alkalmával gyakran hiányzik. Az influenzabacillus ezenkívül járványmentes időben is előfordul egészségesek váladékában. Ezért ma már meglehetősen bizonyossággal állíthatjuk, hogy az influenzabacillus nem egyedüli oka a náthaláznak. A további kutatás figyelme tehát a láthatóság határán túlra irányult és az úgynevezett „ultravizibilis vírusok”, a jelenlegi görcsőteljesítőképeségén túlfekvő kicsinyes élőlények között keresi a rejtélyes betegség terjesztőit. És valóban sikerült náthalázások garatorrváladékában egy fertőző anyagot találni, amely állatokra átoltva náthalázterítőt betegséget idézett elő. Az ilyen oltott állatok társaikat fertőzik.

A náthaláz terjedése az úgynevezett „cseppinfekció” révén történik. Köhögés, tüszentés, beszéd útján fertőzik egymást az emberek. Szinte érthetetlen, hogy a mai közegészségügyi viszonyok mellett még nem vált szokássá, sőt szigorú rendeletté, hogy a náthaláz ember elkülönüljön. Ehelyett sokan kérkednek azzal, ha influenzájuk ellenére is bemennek hivatalukba és így terjesztik a kórt.

Érdekes, hogy náthalázal szemben alig beszélhetünk védettségéről, immunitásról, míg más járványos betegségeknek ez közismert. A náthaláz terjedése gyakran követi a forgalmi vonalakat és a sebessége is szinte azonos a megfelelő vonalon közlekedő járművek sebességével. A meteorológiai tényezőknél kívül (hidegfront betörés, a levegő villamos töltése, valamint egyéb geomedicinai tényezők) lényeges még a fertőzésnek kiszolgáltatott ország és nép pillanatnyi egészségügyi állapota is, amiből nem zárható ki a tápláltsági viszonyok sem. Különösen hatásosnak bizonyult a C-vitamin, mint természetes védő- és gyógyítóanyag. Majdnem azt mondhatjuk, hogy a szervezet védekezőképessége infekciókkal szemben arányos a C-vitamin-gazdagságával. Ez magyarázza meg azt is, hogy miért éppen a téli hónapokban oly gyakori a náthalázjárvány. Ilyenkor a szervezet már vitaminszegény, a friss gyümölcsök és főzelékek, a vitaminpótlásnak e legfontosabb forrásai elapadtak, a szervezet ellenállóereje tehát csökken. Az orvosi tapasztalat is igazolja, hogy bőséges citromfogyasztás a téli hónapokban hathatósan megelőzi a náthalázatot és a tüdőgyulladást. De a C-vitamin a már kifejlődött betegség gyógyítására is kitűnően használható. Különösen célszerű a C-vitamin kombinálása kininnel. A kinin a C-vitaminhoz hasonlóan aktiválja a vér bacillus-ellenes anyagait. Emellett C-vitamin kíséretében a kinin kellemetlen, mérgező mellékhatásai nem jutnak érvényre. Az újabb gyógyszeripar arra törekszik, hogy két célszerű kombinálásával olyan készítményhez jusson, amely esetleg a járvány leküzdésére is alkalmas lehet.

Dr. Weininger Antal

Temesvári pályázók az erdélyi tárgyú magyar nótaszöveg pályázatán

Az Erdélyi Magyar Dalirodalmi Társaság — mint közöltük — erdélyi tárgyú magyar nótaszöveg-pályázatot írt ki még a múlt év október havában. Ötszáz pályamű érkezett, amelyek elbírálása most fejeződött be és a jutalmazottak között van több temesvári is, akiknek írásait, főleg verseit, a közönség a Déli Hírlap hasábjain ismételtelen olvashatta. Kiosztott a bíráló bizottság első díjnak 3 arany érmet, második díjnak 4 ezüst érmet, harmadik díjnak 5 bronz érmet, továbbá 24 oklevelet és 36 dícséretet. Az első díj nyertesei: 1. D. Szilágyi Erzsébet, Marosvásárhely, „Itt születtem Csíksországon” című szövegével, 2. Balázs András igazgató-tanító, Fehéregyháza, „Ráborul a csendes este” című szövegével, 3. Tamás Katalin, Kolozsvár, „Csíksomlyói nagytemplomban” című szövegével. A második díj nyertesei: 1. Nagy Dénes nyugalmazott tanár, Marosvásárhely, „Odalent a Maros partján” című szövegével, 2. Nemes Nagy Márta, Brassó, „Az én népem” című szövegével, 3. Albisi József dr., Bucuresti, „Almodik a székelly tavasz” című szövegével, 4. Gercsár Ilona, Maroskeresztúr, „Maros vizén úszik csolnakom” című szövegével. A harmadik díj nyertesei: 1. Fodor Viola, Nagyvárad, 2. Szentimrei Kovács Gyula, nyugalmazott főjegyző, Nagybánya, 3. Konyár János, Szalonta, 4. Kiss Zoltán jogszigorló, Vargyas, 5. Kálnoki Kiss Gáborné, Marosvásárhely.

Az oklevéllel jutalmazottak között van többek között Kálmán András, Temesvár, Szepesi Nits István református lelkész Temesvár és Ungváry Miklós, Arad. Nits István és Ungváry Miklós versei évek óta megjelennek a Déli Hírlapban és csak nemrég volt mindkettőnek értékes köteteménye lapunkban. Azok sorában, akik a pályázaton dícséretet kaptak, szerepel Kissné Décsi Mária Temesvárról is, aki ugyancsak tartalmas írásaival gazdagítja a Déli Hírlap irodalmi anyagát, továbbá Tóth Géza, Temesvár. Az érmeik és oklevelek kiosztása rövidesen megtörténik.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Egyesítve a LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE

HUZÁSI TERVEZET

1940 MÁRCIUS 15 ÉS 18 SOROZATOK 22 CSOPORT

Sárga SOROZAT Huzás: 1940. MÁRCIUS 15.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK (Törzssorsjegyek)

OSZTANDÓ NYEREMÉNYEK

Nyeremény	Ár Let	Összesen Let
3	1.000.000	3.000.000
5	400.000	2.000.000
10	200.000	2.000.000
20	100.000	2.000.000
150	20.000	3.000.000
400	10.000	4.000.000
2000	4.000	8.000.000
10000	800	8.000.000
		32.000.000

U.F.C.R. SORSJÁTÉK (Melléksorsjegyek)

OSZTATLAN NYEREMÉNYEK

Nyeremény	Ár Let	Összesen Let
20	100.000	2.000.000
200	5.000	1.000.000
2000	1.000	2.000.000
10000	200	2.000.000
		7.000.000

Piros SOROZAT Huzás: 1940. MÁRCIUS 18.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK (Törzssorsjegyek)

OSZTANDÓ NYEREMÉNYEK

Nyeremény	Ár Let	Összesen Let
1	5.000.000	5.000.000
1	3.000.000	3.000.000
1	2.000.000	2.000.000
10	1.000.000	10.000.000
20	100.000	2.000.000
1000	10.000	10.000.000
		32.000.000

U.F.C.R. SORSJÁTÉK (Melléksorsjegyek)

OSZTATLAN NYEREMÉNYEK

Nyeremény	Ár Let	Összesen Let
10	200.000	2.000.000
180	10.000	1.800.000
600	2.000	1.200.000
10000	200	2.000.000
		7.000.000

Ékszer, valutát és élelmiszert is elkoboz az angol cenzura az Amerikából Európába küldött levelekből és csomagokból

Londonból írják: Mióta az angol cenzorok fokozottabban ellenőrzik az Amerikából Európába irányított csomagokat és leveleket, az Egyesült Államok egyes köreiből mindinkább megerősödik az az elhatározás, hogy valamilyen módon biztosítani kell az amerikai szállítmányok útját Európára országai felé. Így legutóbb komoly javaslatok hangzottak el az irányban is, hogy

az USA-ból a jövőben hadihajók szállítsák Európába a postát.

Különös aktualitást ad ennek a kérdésnek az angol hadigazdasági minisztérium legutóbbi kimutatása, amely részletesen beszámol arról, hogy a háború első hónapjaiban milyen eredménnyel járt a brit postai cenzura működése.

MI VAN AZ AMERIKAI LEVELEKBEN?

Az angol hivatalos jelentés szerint az Amerikából Európa felé irányított postai küldemények rengeteg élelmiszert és pénzt tartalmaznak. Az angol cenzorok havonta közel 16—17.000 Amerikából Európa felé irányított postai küldeményt vizsgálnak felül. A jelentés megállapítja, hogy a legtöbb ilyen csomagon a „sample without value” („Minta érték nélkül”) felírat szerepel, a csomagokban azonban legtöbbször — élelmiszer van.

Ezek az élelmiszer-csomagok majdnem kivétel nélkül Németország felé indulnak és leginkább

kávé, teát, cukrot tartalmaznak, amelyet Amerikában élő németek küldenek otthoni hozzátartozóiknak és ismerőseiknek. De sok csomagban zsírt, fűszerneműt és szappant is találtak,

amelyeket ugyancsak birodalmi németeknek küldtek — amerikai barátai, vagy Amerikában működő német cégek. Ezeket a küldeményeket az angolok sorra lefoglalták.

„First class mail”-ként rengeteg csomagot, értékes gyöngyöt, drágaköveket, gyémántot és ékszer küldtek Amerikából Németországba s bár ezzel nem foglalkozik részletesebben az angol cenzorok jelentése, minden valószínűség mellett szól, hogy a brit cenzura ma már átvilágító készülékekkel dolgozik, melyeknek segítségével a legravaszabban csomagolt postai küldemények tartalmát is meg tudják állapítani.

KETMILLIÓ FONTSTERLING ÉRTEKŰ ÉKSZER

Az angol jelentés szerint a Németországba irányuló csomagokban talált ékszerek értéke — a kétmillió fontsterlinget is meghaladja.

Találtak ezenkívül dollárokat is az átvilágított levelekből és csomagokban. Hangsúlyozza azonban az angol jelentés, hogy

ha nem Németországba, hanem Európa más országába irányul az amerikai küldemény, úgy az angol cenzorok azt minden fenntartás nélkül átengedik,

még akkor is, ha a levél vagy csomag amerikai pénzt tartalmaz.

A hatalmas apparátussal dolgozó angol postai cenzura 6000 levelet talált gyanusnak s valóban alig néhány kivétellel, mindegyikben pénz volt. A legtöbb: dollár, dollár-csekk, márka, vagy valamelyik délamerikai ország papírpénze.

A kimutatás pontosan összegezi, hogy a felbontott levelekből és postai küldeményekből eddig 9900 USA-dollárt, 17.800 angol fontot, 279 ezer fontsterling értékű délamerikai valutát és 5.279.750 német márkát vettek ki, illetve foglaltak le. A levelekből és csomagokból 426.000 dollár értékű csekket kobozott el a cenzura, amelyeket Észak- és Dél-Amerikából küldtek Németországba.

A postai cenzorok működése körül felmerült angol-amerikai vita során több terv merült fel a cenzura gyorsítására. Így többi között az angolok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy egy Amerikában — valószínűleg Newyorkban — felállítandó irodában vizsgálnák át az Európa felé irányuló postát, mielőtt még azt behajóznák.

Természetesen ehhez Amerika beleegyezése kell s mindenesetre egy új nagy szervezet felállítását tenné szükségessé, miután a most megjelent kimutatás szerint Amerikából közel

16—17.000 postai küldemény indul havonta Európára felé,

legalább is olyan levél és csomag, amely az angol cenzorok kezébe kerül.

Az angol kormány minden amerikai tiltakozás ellenére, továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy átvizsgálja az Atlanti Óceánon át továbbított amerikai postaszállítmányokat.

Az angol kormány csütörtökön adta át válaszáat a washingtoni kormány legújabb tiltakozására, s bár a válaszcsekk hangja rendkívül udvarias és barátságos, lényegében nem jelent mást, mint

az amerikai tiltakozás visszautasítását.

Az angol kormány, mondja a jegyzék, kénytelen ragaszkodni ahhoz, hogy folytassa a gazdasági háborút s ebben a háborúban szűkebbnek mutatkozik bizonyos postaszállítmányok lefoglalása is.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Pénteken, március 1-én a szolgálati beosztás a következő:

Belyárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerára.

Gyárvárosban a Daclior úton levő Kovács dr. gyógyszerár.

Erzsébetvárosban a Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszerár.

Józsefvárosban az I. C. Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Ujksodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

= KÖZGAZDASÁG =

Uj törvény jelent meg, amely az óslovakason kívül a többi használatlan fémeket is zárolja

A Monitorul Oficial február 27-iki száma újabb rendeletét közli, amely az óslovakasra elrendelt zárlatot kiterjeszti az összes nemnemes óscafémekre és ezek hulladékaira. Ennek a törvénynek az értelmében

a hadfelszerelési minisztérium rendelkezése alá kerülnek a nemvas óscka fémek is.

A törvény értelmében ilyen fémek alatt érteni kell azokat a réz, cín, ón, ólom, alumínium és egyéb részletekkel fel nem sorolt fémekből, vagy keverékeiből készült ipari cikkeket, amelyek eredeti rendeltetésükre már nem használhatók, továbbá minden akár régi, akár új törmelék és hulladék, ami ezen fémekből és keverékeiből elő áll. A gyárak és műhelyek kötelesek minden törmelékot, hulladékot és maradványt bármilyen formában legyen is az, tehát még az esztergálás hulladékait is erre a célra gyűjteni.

Minden elhasznált réz, ón, ólom, alumínium és ezek ötvényeiből készült tárgy és ennek törmelékei, különösen felemlítve mindenfajta lemez, drót, használt berendezési tárgy stb. a törvény rendelkezése alá esik.

Ugyanígy az ipari, gazdasági és kereskedelmi használt berendezési tárgyak is, anélkül, hogy a törvény felsorolása kizárólagos volna és a meg nem említettek mentesülnének.

Akiknél ilyen nemvas fémből 20 kg.-nál nagyobb mennyiség van, kötelesek a törvény kihirdetésétől számított 15 nap alatt, tehát március 13-ig bejárólag bejelenteni készleteiket, bármilyen jogcímen birtokolják azokat. Folytatólag minden hónap első 10 napjában kell a további bejelentéseket megtenni. A bejelentéstől kezdve az addigi birtokosok csak letéteményesei e tárgyaknak és a törvény összes kötelezettségei terhelik őket. A polgári és katonai közhatalóságok, közüzemek és autonóm vállalatok is kötelesek ennek a törvénynek eleget tenni. A katonai parancsnokságok és kezelőségek bejelentéseiket közvetlenül a hadfelszerelési minisztérium hadiipari igazgatóságához küldik. Minden egyéb bejelentés a vidékről annál a polgármesteri hivatalnál adandó be, amelynek területén a fémek vannak. A bejelentések bélyegmentesek.

Ezeknek a fémeknek az összegyűjtésével, véte-

lével és tovább eladásával a hadfelszerelési minisztérium fogja megbízni az erre jogosultakat. A vételi, továbbadási árakat és azt, hogy a fémipari üzemek között hogyan osztassanak el ezek az anyagok, a hadfelszerelési miniszter rendelettel állapítja meg. Ugyanő elrendelheti egyes üzemekre sürgős szükség, főképpen a hadfelszerelési szükség esetén, hogy

csak bizonyos árúkat gyárthassanak, vagy egyes cikkeket ne gyárthassanak.

Semmis és érvénytelen minden olyan eladás, vagy átruházás, amely ennek a törvénynek a rendelkezéseivel ellentéren történt. A kötelező vallomás elmulasztása, vagy valótlan adatok bevallása 2000—100.000 lei büntetés alá esik. A törvény rendelkezéseivel ellentéző vétel, eladás, vagy felhasználás

5000—250.000 lei pénzbüntetés alá esik

és emellett az árút a hadfelszerelés részére elko-

bozzák. Az ellenőrzés a rendőrbírói közlegeket illeti, ők vehetnek fel kihágási jegyzőkönyveket. A jegyzőkönyveket a hadfelszerelési minisztérium hagyja jóvá és ő szabja ki a büntetést, amit a terhelten ajánlott levélben közöl. Ennek a közlésnek az átvétele napjától 15 nap alatt lehet fellebbezést beadni ahhoz a törvényszékhez, amelynek a területén a cselekményt elkövették. A fellebbezés nem gátolja az árú átvételét és tovább eladását. A törvényszék határozatának a kihirdetésétől 15 nap alatt a táblához felülvizsgálatnak van helye.

Közhatalóságok és közüzemek a miniszter által meghatározott áron formások betartása nélkül adhatják el készleteiket.

Uj külkereskedelmi törvény készül. A most megszervezett külkereskedelmi minisztériumban törvénytervezet készült a külkereskedelmi újabb átszabályozásáról. A tervezet a törvényelőkészítő tanácsnál van és a március 4-re összehívott parlament elé kerül. A mostani külkereskedelmi rend október 1-én lépett volt életbe.

A bonbonok illetékét újra szabályozták. A bonbonok illetéke kétféle, az úgynevezett finom és a közönséges bonbonok csoportja szerint. Eddig közönséges bonbonok azok voltak, melyek kg-ként 170 leinél drágábbak nem voltak. Most ezt az értékhatárt február 23-tól számítva 200 leire emelte a pénzügyminisztérium. Ezek a 200 leien aluli, közönséges bonbonok 6 százalékos illetéket és 2 százalékos repülőbélyeget fizetnek. A többi cukorkák, mint a fondant, dragé, karamell, nugat, csokoládéval vagy a nélkül, azok, amelyek finom bonbon elnevezésűek, továbbá az összes csokoládé gyártmányok (csokoládé tojás, napolitaine, csokoládé figurák stb), amelyeknek ára kg-ként 200 leinél több, az egységes vám-tarifáértékelése szerint, 12.50 százalékos luxustarifa adót és 3 százalékos repülőbélyeget illetéket fizetnek. Az eladási árat a bruttó súly után számítják, tehát a csomagolás hozzászámításával. Az úgynevezett angol cukorkák — kukor és szőlő-cukor gyártmányok — 6 százalékos illetéket és 2 százalékos repülőilletéket fizetnek.

A napraforgó olaj új ára. A nemzetgazdasági miniszter február 27-ikén kelt rendeletével megszabta a finomított napraforgó olaj árát a következőképpen: Bálta és Bazargic községekben a gyártelepen kilója 46 lei, literje nagyban 46, kicsinyben 48 lei. Bucurestiben a gyártelepen kilója 50 lei, literenként nagyban 50, kicsinyben 52 lei. Ehhez az árhoz jön még a számlabélyeg és ezen a megjelölt három helyen kívül eső vételeknél a közülük legközelebbi központtól számítva a szállítási díj. Az ország összes többi városában és községében a primarok a helyi ármaximálási rendeletben maximálhatják az árat, alapul vévén a miniszteri rendelet árszabását.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vétel, a második az eladás jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harminnyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, marka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

(=) Élénk kereslet mutatkozik a búza iránt a bánági gabonapiacra és élénkült az érdeklődés az olajmagvak iránt is. A piaci árak a következők: Búza 529, tengeri 380, korpa 330, újzab 520, muhar-mag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavasz-mag 520, százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

89

— Mondanom sem kell, hogy nekem nem céloz megválni a vállalatomtól, — mindenesetre le kell szögezmem. De ha már átutazóban vagyok, gondoltam, miért ne? Ha önök nagyon-nagyon meg tudnának fizetni, bolond volnék, ha nem kapitulálnék.

Honegger és Paguart engedékenyen néztek egymásra és mosolyogtak. A szót Honegger vitte, Paguart sunyi arccal hallgatott és vékony ezüst ceruzáját emelgette ütemesen.

— Nos, kezdjük in medias res. Ön átadja nekünk szőröstől-bőröstől a vállalatot. Mennyi az az összeg, amennyit a vállalat minden körülmények között megér?

Montfleury megnevezte az összeget. Reális árat, a legalacsonyabbat mondott, azzal a szándékkal, hogy ebből egy fillért sem fog engedni. Honegger, aki megszokta, hogy mindenki túlbecsüli a saját árúját, magasabb árra volt elkészülve, de elpalástolta a meglepetését, viszont nem bírt erőt venni a természetén, hogy azonnal el ne kezdjen alkudni.

— Nem mondom, normális körülmények között még olcsó is volna, de a jelenlegi körülmények között határozottan eltúlozza a vállalat értékét. Figyelembe kell venni mindazt, ami szigorú kereskedelmi szempontból ilyenkor figyelembe vevendő.

Elhallgatott, hogy bepillantson azokba a hevenyészett számadatokba, amelyeket Montfleury tárt elé. Azután rámutatott egy másik aktacsomóra, amely ott feküdt az asztalon.

— Nekünk is meg vannak a magunk számadatai, leltár, forgalom stb. Örömmel látom, hogy nagy vonásban a kettő egyezik. Nos, Paguart, mit szól mindezekhez? — jóakarató bí-

zalmaskodással hunyorgatva felé, hogy mondjon ő is valamit és hátradólt a karosszékeben.

— Nem hiszem, — szólott Paguart, — hogy áthidalhatatlan akadály lenne közöttünk. Hogy félreértés ne származzék, Montfleury úr, ki kell jelentenem, hogy ez nem cégünk közös vállalkozása és én a magam részéről a tranzakcióban túlságosan nagy összeggel nem volnék érdekelve. De rendkívül örülök, hogy nem látok áthidalhatatlan nehézségeket. Igazán nagyon örülök.

— Előleg tehát... (mit sietnek ezek az emberek? — gyanakodott Montfleury és elhatározta magában, hogy lassítani fogja a tempót), átalakulunk részvénytársasággá, felemeljük az alaptőkét és ön átengedi nekünk a három millió frank alaptőkéjű részvénytársaság részvénycsomagjának 72 százalékát. A huszonnyolc százalék felett ön rendelkezik. Ellenben... ragaszkodunk kell, hogy ön valamilyen formában továbbra is a vállalat kötelekében maradjon. Szeretnők, ha az üzemnek igazgatója lenne és a neve alatt folytathatná továbbra is a tevékenységét.

— Azt már nem, — pattant fel Montfleury, — ha fölszámolok, eladok mindent, föltéve, ha megadják önök azt az árat, amit kértem. Erre vonatkozólag még nem történt nyilatkozat, azaz nem is történhetett, mert én csak arra válaszoltam, hogy mi a gyár reális értéke. De én haszonnal akarom eladni. Kényszereladást nem akarok csinálni.

Honegger és Paguart megint összenéztek. Honegger felállott és hevesen gesztikulálni kezdett:

— De, kedves, jó uram, eltekintve attól, hogy az összegről valóban nem beszélünk, nyil-tan ki kell mondanunk, hogy nem hagyhatjuk ki a játékból, mert ön nélkül semmire sem men-nénk. Az ön egyéni nagy tudása lendítette fel az ügyeket, a vállalatnak meg vannak a maga üzemi titkai is, a Rózsaleke kétségtelenül világ-márka, de mi azt ön nélkül képtelenek volnánk gyártani. Ami pedig az ön üzleti hasznát il-

leti, hiszen éppen azzal, hogy bennmarad a részvénytársaságban és megkapja a kért eladási árat, munkásságáért külön fizetést kap, az el-képezhető legjobb ajánlatot tesszük önnek. Hát, nézze kérem... — türelmetlenül kikapta a ce-zuzát Paguard kezéből, sorra felírta az egyes tételeket s homlokán kidagadt érrel magyaráz-gatta, hogy Montfleury milyen jó üzletet csinál.

— És ki lesz az új vállalat vezérigazgatója? — Azt majd a részvénytársaság alakuló köz-gyűlése fogja elhatározni, — mondotta Honeg-ger bizonytalanul. — Lehet, hogy ön, lehet, hogy más... Ön mindenesetre olyan hatáskörrel fog majd rendelkezni...

Montfleury érdes, határozott hangon köz-bevágott:

— Ha eladom a vállalatot, egyszer s min-denkorra vissza akarok vonulni és nem kell tar-tani önöknek, hogy más vállalatot csináljak és konkurenciába kezdek. Hogy megkönnyítsem a dolgokat, az átalakulás megtörténte után három hónapig még a vállalat élén maradok. Ami a gyártási titkainkat illeti, mérnökeink éppen úgy fogják kiszolgálni önöket, mint ahogyan engem. De... — mit gondolnak önök, uraim, ha én nem akarnék önkéntesen visszavonulni, akkor egyál-talában szó lehet a tárgyalásról? Hát van nekem szükségem erre? Viszont, ott a másik megoldás, az a lehetőség, amelyről még nem beszélünk, de amelyre önök is gondolnak: bekapcsolódni az üzembe. Önök új tőkét hoznak, mondjuk az új vállalat 49 százaléka erejéig. Ebben az esetben természetesen egyedül én intézem az ügyeket. Hogy őszinte legyek, ez volt eredeti elgondolá-som is. Beszéljünk talán erről. Ha az a céljuk, hogy gyümölcsöt tessenek tőkéjüket, így is meg-találhatják számításukat — és most ő vette elő ékesszólását, hogy rámutasson, hogy milyen szép reményeket lehet táplálni komolyabb tőkéduz-zasztás esetében.

Montfleury teljes nyíltsággal beszélt. Az a bizonyos régi vágású, kiháló félben levő keres-

Életbelépett az új rekvirálási törvény

Nemzetvédelem érdekében mindent és minden körülmények között lehet rekvirálni

Február 27-iki számában közli a hivatalos lap a rekvirálási törvényt. Összpontosítás, hadgyakorlat, részleges vagy teljes mozgósítás esetén és mindazokban az esetekben, amikor a hadsereg felkészültsége és a nemzetvédelem, vagy a közvédelem és a biztonság érdeke ezt megköveteli, mindent és minden körülmények között rekvirálni lehet,

— mondja az első szakasz. A rekvirálást ezekben az esetekben a nemzetvédelmi, légügyi és a hadfelszerelési minisztériumok, valamint a nemzetvédelmet szolgáló egyéb kormányhatóságok rendelhetik el az ország minden lakosával szemben, akár románok, akár idegenek s akár véglegesen, akár csak ideiglenesen telepedtek meg Romániában. Ugyanígy minden jogi személyiséggel szemben is helye van a rekvirálásnak. Kivételt csak olyan idegen személyek és társaságok képeznek, amelyeket nemzetközi egyezmény, vagy a kölcsönösség mentesít.

A rekvirálást minisztertanácsi határozat rendel el, amely meghatározza a területet, amelyen ez végrehajtandó és a kezdet és a befejezés időpontját. Részleges, vagy általános mozgósítás esetén

a rekvirálás a mozgósítás napjától kezdődik és kiterjed az egész ország területére.

Megszűnik a demobilizálással, ha csak más rendelkezés nem történik. Béke idején a rekvirálás vagy bérbevétel formájában történik, vagy végleges joggal. A fizetés vagy pénzzel, vagy bonnal történik. A végleges rekvirálás bón által történik. Háború idején általánosságban végleges a rekvirálás.

A rekvirálás a katonai hatóságok joga és azoké, akiket erre minisztertanácsi határozat külön felhatalmaz. Ezeknek a joga azonban kizárólag a mozgósítási munkálatokban előírt anyagokra terjed ki, egyéb anyagok rekvirálásához külön minisztertanácsi határozat szükséges. A lakosság sürgős ellátási szükségleteinek a rendezése végett a belügyminisztérium is igénybe vehet árukat és élelmiszereket. Senki sem rekvirálható, akinek nincs írásbeli megbízása erre és nincs a kezében rekvirálási boncarnet. A törvényben előírt esetekben bármilyen dolgot, bárkinek a birtokában volna, rekvirálni lehet ép úgy, mint ahogy bármilyen munkaszolgáltatást is lehet követelni. A munka alól mentesek a 70 évnél idősebb polgári lakosok, és a 12 éven aluli gyer-

kedő volt, akinél lehetetlen volt észre nem venni, hogy gondolkodásának nincsenek hátsó ajtóit. Honegger, akivel kétszer vagy háromszor fordult elő életében, hogy őszintén föltárta kártyáit, megpróbált maga is őszinte lenni, mert az volt a sejtelme, hogy így többre megy.

— Ön tisztában van azzal, Montfleury úr, hogy nem vagyok szakember. A konjunkturális élet alatt Bécsben bankházam volt és iparvállalatokat is létesítettem. Üzletember vagyok; nekem majdnem mindegy, hogy borral, vagy bőrrel kereskedem. Ön azt fogja kérdezni, hogy miért éppen illatszert gyárt akarok vásárolni? Miért nem egy zongoragyárat, vagy egy parkettgyárat? Miért éppen illatszertgyárat, miért éppen Párisban és miért éppen az ön üzemet? Ha e kérdést feladja nekem, akkor egészen biztosan én magam sem tudnék megfelelni. Talán Paguart úr megmondhatná. Emlékszik rá, kedves barátom, panaszkodtam önnek, hogy a pénzem nem tudom kihelyezni, noha minden törekvésem az, hogy valami rendes vállalatba fektessem. Ön akkor azt mondotta: nézze, mi az ön veje? — Az én vejem? ... Ne beszéljünk róla. Az a helyzet, kedves Montfleury úr, hogy a leányom megismerkedett a Riviérán egy fiatalemberrel, akinek állítólag meg van a vegyész-mérnöki diplomája. De csak állítólag, mert kiderült róla, hogy nincs több, mint nyolc szemesztere. Ellenben kitűnően táncolt, nagyobb összegeket nyert Monte-Carlóban és megfőzte a leányomat. Kerekét oldották és egybekeltek. Kénytelen voltam tudomásul venni a házasságot. Mi mást tehettem volna? Hát nem igaz? Nos, a vőmnem akarok venni egy gyárat. Esetleg ezt az illatszertgyárat, amelyet később átalakíthat vegyi-gyárrá is. Az ipari kémiában óriási lehetőségek szunnyadnak. Leon Tynner úrral, aki szintén résztvesz húsz-harminc százalékban a vállalkozásban, intézem a dolgokat. Ő igazán nem akar vezérigazgató lenni. Csak keresni akar. Mi hárman tehát, én, Tynner és Paguard úr jelentjük a tőkét. Nem kor-

mekekkel bíró anyák, a hadirokkantak és a testi hibából, vagy betegség miatt munkára alkalmatlanok, a közhivatalnokok, a mozgósítás esetére felmentett ipari és mezőgazdasági alkalmazottak, az egyházi férfiak stb.

Nem rekvirálhatók a királyi ház, a diplomaták és konzuli hatóságok lovai, kocsijai, a tűzoltóság, a posta és telefon kocsijai, lovai, a hadirokkantak és hadiözvegyek egy kocsija két lova, a 4 éven aluli lovak, 8 éven aluli tenyészbikák és tehének, 4 éven aluli kocák és 5 éven aluli juhok és bárányok, valamint a válogatott vetőmagvak a növénykutató intézeteknél.

Részletesen foglalkozik a törvény a rekvirálás formái lebonyolításával, a hadgyakorlatok idején megengedett rekvirálással, a rekvirálásból eredő vitás kérdéseknek vegyes bizottságok útján megoldásával. Külön fejezet állapítja meg a vétségeket és ezeknek a büntetéseit.

— A bónjegyzések árfolyam kedvezménye. Azoknál a bónoknál, amelyeket 1940 március 1-ig jegyeznek, tudvalevőleg 1000 lei helyett 970 leit kell befizetni, a 30 lei különbözetből 22.50 a bón 1939 december 1-től 1940 június 1-ig terjedő időre járó 4.50 százalékos kamata és 7.50 külön kedvezmény. A március 1. után eszközrendő aláírásoknál ez a 7.50 lei kedvezmény eszik és kerekén 997 leit kell 1000 lei névértékért befizetni. Kivételt képeznek az alkalmazottak és a nyugdíjasok jegyzései, akik március 1. után is kapják a 7.50 lei többletet. Az alkalmazottak bónjegyzése érdekében most indult meg az akció. Az aradi pénzügyigazgatóság a kereskedő és iparos főnököket kérte fel és hogy alkalmazottaik által jegyeztesse bónokat és a jegyzéseket összesen alkalmazottaikról szóló kimutatás mellett terjesszék be. Újabb elgondolás szerint ezeknek a jegyzéseknek a lebonyolításával a magántisztviselők céhet bízzák meg ugyanúgy, mint ahogy a többi foglalkozásnál is az illetékes kamarák és szakmai egyesületek jártak közben.

— Prémkivétel gyenge valutájú országokba. A hivatalos lap február 27-iki száma közli azt a minisztertanácsi rendeletet, hogy a gyenge devizájú országokba április 1-ig lehet kivinni karakul prémeket az 1939 évi teljes kivitel 30%-a erejéig.

látlan mértékben, de a felmerülő szükséghez képest. Az én információim szerint az ön üzemével biztosra megyünk, mert van alapja, meg vannak a gyökerei. Amint látja, kedves jó uram, a legnagyobb őszinteséggel tártam fel önnek családi körülményemet is.

Montfleury nem tudta, hogy mit válaszoljon. Ez a családi eset nagyon hasonlít az övéhez. Megint a nyelvén volt, hogy megkérdezze már egyszer, hogy mi a foglalkozása ennek a Tynnernek, de a fontosabb kérdés, a vő-probléma visszanyomta a homályba. Ezek a mai modern házasságok. A gyerekek elrontanak mindent, amit a fiatal apák kimódoltak és meg is csináltak.

— Értem uram, értem. Ez azonban az ön privatisszimussa és talán nem is helyes, hogy megannyit viszunk bele a tárgyalásokba. Ha ebből a szempontból nézem, akkor énnekem is ...

Paguart megjegyezte:

— Honegger barátunk túlzottan elégedetlen a vejevel szemben. Köteles vagyok védelembe venni. Kifogástalan úri fiú s e tekintetben garanciát vállaltok érte. Hogy nem fejezte be tanulmányait? Bizonyára azért, mert nem tartotta érdemesnek. A mai időkben! Ismétlem, a legjobb családból való. A családnak ez az ága tönkrement ugyan ...

— A vőm ugyanis Leon Tynnernek unokaöccse, — magyarázta Honegger cégtársa szavaitól megbocsájtóbban. — De egyelőre talán szüneteltessük a megbeszéléseket. Időt engedek önnek, hogy gondolkozzék az ajánlatomon. Ha nincs ellenére, úgy ebédre szívesen látom, valahol a szabadban. A feleségem tudniillik nem itt él, hanem Bécsben. Magam, bár Elzászból származom, osztrák állampolgár vagyok. Vőm azonban, mint említettem, francia. — Igen, ön már nagyon éhes lehet, — vetette közbe Paguart is. — A fehér asztalnál jobban meg fogjuk érteni egymást.

— A magán devizakérések bizottsága. A nem kereskedelmi forgalomba tartozó deviza kérések elintézésére a külkereskedelmi miniszter bizottságot nevezett ki. Ennek elnöke a minisztérium egyik vezértitkára, tagjai Dascovici nevelésügyi miniszteri vezértitkár, Georgescu és Vijoli a Nemzeti Bank megbízott felügyelői és Popescu a kifizetések ügyosztályának az igazgatója. A bizottság naponta elintézi a beérkezett kérelmeket. Határozat hozásához három tagja elegendő.

— Kereskedelmi egyezmény Franciaország és Magyarország között. Budapestről jelenti a Rador: Hivatalosan jelentik, hogy a Párisban lefolyt francia-magyar tárgyalások kereskedelmi és fizetési egyezmény aláírásával fejeződtek be. Az egyezmény március 1-én lép életbe és annak érvénye ez év szeptember végéig terjed. Megállapították az egyezményben a két ország gazdasági kapcsolatait, tekintetbe véve a háború folytán előállott megváltozott helyzetet.

(=) Behozatali kérvényminták. A Kereskedők Egyesületi értesíti tagjait, hogy a behozatali engedélyek iránti hivatalos kérvényminták az egyesületi tagok részére a mai naptól kezdve az egyesület irodájában is beszerezhetők.

— Hogyan igazolandó a hadisegélyre jogosultság. Minthogy a munkaügyi minisztérium által adandó napi 20 lei családi segélyre csak olyan alkalmazottak és kismesterek tarthatnak igényt, akik erre rászorultak és főnökeik részéről családi segélyre nem jogosultak, az előfeltételek igazolására a következő elírások jelentek meg: A foglalkozást vagy ipari munkakönyvvel, vagy más munkás könyvvel, mesterkönyvvel, vagy a társadalombiztosító intézet igazoló carnetjével lehet igazolni. Kismesterek azt is igazolni kötelesek, hogy műhelyük a hadbavonulás ideje alatt be volt zárva. A családi hozzátartozást házassági és születési kivonatokkal kell igazolni; törvénytelen gyermekeknél csak olyan kivonat érvényes, amelyből kiténik a hadbavonult törvénytelen apa neve. Azt, hogy a szülőket a hadbavonult tartotta el, a rendőrbizottság, vagy falvakban a primár igazolja, esetleg a társadalombiztosító carnetje, ha abban a családtagok mint kedvezményezettek fel vannak tüntetve. A hadbavonulást a szolgálati egység parancsnoksága igazolja a bevonulás és esetleg a leszerelés napjával együtt. Azt, hogy a bevonultnak főnöke részéről nem jár segély, főnöke bizonyítja.

Montfleurynek kissé szédült a feje, amikor felállott. Ezek dörzsölik a kezüket, azt hiszik, hogy levették a lábáról. Ohó! ... egy élet munkájától nem olyan könnyen válik meg az ember. Mennyit kérsz? Ennyit. Erre felálljak, szalutáljak és el a halfenéken? — összeszorította a fogait és dacosan kapaszkodott a szék támlájába.

— Dicsérem az ön szívósságát, Montfleury úr, — fuvalázott Honegger. — Ebben a korban, hajnalban repülőgépre ül, kiszáll, tárgyal és nem éhes és nem fáradt. Igaz, én is ilyen vagyok. Mindig a gépben. Repülőgépen vagy autón. Már ágyban nem is tudok aludni. De viszont még innen az ötvenen. Legénykedhetem.

Megnyomott az asztalon egy gombot, mire belépett egy nagyon elegáns, szóke nő, Honegger titkárnöje.

— Megbocsátanak az urak, tíz pernyi dolgom van csak, amíg átnézzük a levelezést. Addig volna szíves Paguart átvezetni vendégünket a másik szobába.

Pompás, faragott bútorokkal berendezett szoba volt ez is. Régi, fehér kandalló a tizenhetedik századból. A kandalló két szélén két gyermeknagyságú kínai váza. A falakon díszes festmények, a legjobb francia impresszionistáktól. Honegger életnagyságú arcképe, édeskés, bécsi modorban. Egy másik falon az osztrák kancellár köszönete Honegger kulturális adományaiért. Mialatt várakoztak, amíg Honegger elvégzi a dolgát, livrés inas pezsgőfröccsöket helyezett el az egyik asztalkán.

— Még nem is kérdeztem meg, hogy miként érzi magát Lady Montfleury? — szólott Paguart és elnézően vette le tekintetét Montfleury sáros cipőjéről és felgyúrt nadrágjáról, amelyek bizonyára akkor freckelődtek be, amikor kiszállt a repülőtéren. Nyakkendője is félrecsúszott és láthatóvá tette az egyszerű pléh inggombot.

(Folytatjuk)

Sport hírek mindenfelől

Marksteiner eltávozik a Ripensióból. Az egyik fővárosi sportlap úgy tudja, hogy Marksteiner eltávozik a Ripensióból, mert több helyről is igen előnyös ajánlatot kapott. Hír szerint a Kárpát FC és a Venus már régebben érdeklődik a kiváló középcsatár iránt. A múlt évben hasonló hír már bejárta a sajtót, akkor azonban a Ripensia részéről erélyesen megcáfolták és kijelentették, hogy az aradi származású középcsatárnak nincsen szándékában eltávozni Temesvárról.

Sípos és Bogdan sérültek. A Rapid FC legutóbbi edzésén Sípos és Bogdan nem vettek részt, mert az előbbi a könyökén, Bogdan pedig a térdén szenvedett sérülést. Az egyesület orvosa tetánus injekciót adott be mindkét játékosnak. Schaffer edző reméli, hogy szombatig mindkét játékos állapota javulni fog és játszhatnak az UDR elleni mérkőzésen.

Pfeller az ország legjobb kapusa. A resicai UDR Pfeller személyében új kaput szerződöttetett, aki jelenleg az ország egyik legjobb kapusa. A szombati Rapid FC—UDR mérkőzésen már Pop Vasile is szerepelni fog a resicai együttesben.

A brádi Mica edzőmérkőzése. A brádi Mica csapata, amely a nemzeti bajnokság B) osztályában az első helyen végzett, szorgalmasan készülődik a bajnokság tavaszi fordulójára. Vasárnap a brádi csapat a Sodronyipar együttesét látja vendégül.

Az RMTE lemondta a Kárpát FC elleni Román Kupa mérkőzését. A Román Kupa keddi fordulóján a Kárpát FC együttesének a resicai RMTE csapattal kellett volna megütköznie, azonban a resicaiak későn bár, de lemondták a mérkőzést és így a nagybányai csapat jutott tovább. A Kárpát FC vezetősége semmit sem tudott erről a lemondásról, ezért a pálya rendbehozásáért 12 ezer leit költött el, ezenkívül kedden megjelent a pályán, de a resicaiak nem jelentkeztek. Ugyancsak megjelent a mérkőzés levezetésére kijelölt játékvezető is.

A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulója. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap a következő mérkőzések lesznek: Újpest—Kassai AC, Gamma FC—Bocskai, Hungária—Elektromos, Kispeszt—Taxisok, Haladás—Ferencváros, Szolnok—Tórekvés.

Rádió

PÉNTEK, MÁRCIUS 1.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román parasztdalok. 12.50: Grigoras Dinicu és zenekara hangverseny. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dinicu zenekar folytatja hangversenyét. 14.35: Hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Gyermekkar. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: Ének hangverseny. 20.35: Verdi: Álarcosbál című négyfelvonásos dalművének közvetítése. 21.05: Rádió ujság. 21.50: Rádió ujság. 22.30: Rádió ujság, sport. 23.20: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Ruszin ifjúsági előadás. 11.45: Az öregember szíve. Előadás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Beszékart-zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Mit kell tudni az anyáknak a csecsemőápolásról? 18.45: Jazzhármás. 19.30: Énekkari hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: „A Főméltóságú úr köszöntése.” 20.40: Indulók. Hanglemezeiről. 21: Helyszíni közvetítés. 21.30: Előadás. 21.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar tánclemezek.

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20: Szalonzene. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.15: Szalonzene. 23: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, MÁRCIUS 2.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnyű zene hanglemezeiről.

13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Hanglemezek. 14: Rádió ujság. 14.20: Hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió postája. 21.15: Szalonzene. 22.10: Rádió ujság. 22.30: Tánclemezek. 23.10: Nagy karmesterek hanglemezeiről: Enescu George. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Felolvasás. 13.10: Szórakoztató zene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20. Eötvös Irén meséi. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zongora hangverseny. 18.45: A Kassai Rádió műsorából. 19.10: „Rozsnyói est.” Közvetítés. 20.15: Hírek. 20.25: A rádióélet műsoros estje. Közvetítés. 22.40: Hírek. 23.10: „Mindenkől egy keveset.” Közvetítés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Szórakoztató hanglemezek.

Budapest II. 18.15: Misszió üzenetek. 18.45: Hanglemezek. 19.15: Katonazene. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21.00: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Magyar nyelvű hírek. 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichsender Böhmen) 269.5 m. és 21 m. rövidhullámon. 18.50: Pozsony (298.8 m.) Kb. 19.50: Radio România. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Prága (Reichsender Böhmen). 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261.1 m.) és rövid hullámon GSA (49.59 m.) GRX (30.96 m.) 23.15: Prága (Reichsender Böhmen.) 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m. és RH 49.21 m.) 23.45: Toulouse, Strasbourg (349.2 m.) 23.50: Besztercebánya-Banska Bistrica (765.3 m.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik. (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18.

Alkalmazás

Mindenes, aki jól főz azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 676

Keresek jól főző mindenes szakácsnőt 15-ére. Kunst, Str. Miron Costin 1. I. em. 699

Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern háromszobás uccai I. emeleti lakás május 1-re kiadó. Str. Bonnax 11. (Küttl. térenél). 670

Magas földszintes háromszobás, fürdőszobás lakás a TMTE-pálya mellett villamosról egy percre, nagy kerttel, április 1-re bérbeadó. „Informator” Str. Eugen de Savoya 1. 701

Elegánsan bútorozott uccai szoba különbejáráttal azonnalra kiadó. I., Str. Eugen de Savoya 1. I. em. 1. 675

Hirdessen a Déli Hírlapban!

Adas-vétel

Akar Ön is 3 milliót nyerni? Vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Küttl No. 1. Mert, aki nála vesz, annak szerencséje lesz. Új terv 200 leu egy negyed sorsjegy ára. 688

Családi ház 3 szoba, mellékhelyiségekkel, kert és gyümölcsfákkal eladó. IV., Str. Brâncoveanu 74. 695

Eladó betegség miatt I. oszt. étterem nagy forgalmú sőtéssel Temesvár-Józsefváros legforgalmasabb helyén. Ajánlatokat „Jó forgalmú” jellegre a kiadóba. 703

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

Traian-tér 8. szám

Sötét, modern gyermekkocsi eladó. III. Bulev. Mihai Viteazul 48. 698

Eladó 3—5 hold föld Temesvárott. Érdeklődni a háztulajdonosnál III., Str. Virgil Onitiu 3. 700

Külföld

Nagy házőrző kutya állatkedvelőnek díjmentesen átadó. Új-Freidorf, XIV. ucca 22. 687

Kis üzlethelyiség március 1-re kiadó. I., Str. Lazar 4. 697

Hahn Francisc s'a piardut Carnet de Identitate. Găsiturul este rugat a s'1 preda la politiei. 704

ELVESZETT

kedden reggel a főposta környékén

fekete keretes szemüveg

Becsületes megtaláló adja le a Déli Hírlap kiadóban

Kérelem

Timistorontal, Arad, Caras és Severin megyék ft. plébánosaihoz.

Egy fiatalember, aki most végezte tanulmányait állás elnyerése érdekében, keresi ősenek, Müller Emil (esetleg Emil Ferenc) születési bizonyítványát. Nevezett 1840—1842 között született, de születési helyét nem tudja. Nevezett szülei Müller Ferenc és Lányi Emilia voltak. Ugyancsak szülsége van Müller Emil és Tramm Olga esketési bizonyítványára. Az esketés 1875 és 1885 között ment végbe valamely községben, ahol Müller Emil, mint pénzügyőr teljesített szolgálatot. Kéretik ezen okmányokat utánvétellel Reisz, a Temesvarer Zeitung tisztviselője címére. Timisoara I., Str. Eminescu 5. beküldeni.

A CFR magazin

március 7-én reggel 9 órakor a IV. kerületi állomáson

elárverezzi

a talált tárgyakat